Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 158 (7298). ● 19 август, 1980 йил ▲ ● СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

МОСКВА, ТАЛЛИН, ЛЕНИНГРАД, КИЕВ, МИНСКДА XXII ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЎТКАЗИШДА ҚАТНАШГАН БАРЧА КИШИЛАРГА—ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ, ИЛМИЙ ТАШКИЛОТЛАР, ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИ, САНОАТ, САВДО, УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ КОРХОНАЛАРИ, ТРАНСПОРТ, АЛОҚА, ОММАВИЙ ИНФОРМАЦИЯ ВОСИТАЛАРИ, МАДАНИЯТ, ХАВФСИЗЛИК ВА ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ ҚЎРИҚЛАШ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ, ИЖОДИЙ ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА, СПОРТЧИЛАРГА, «ОЛИМПИАДА-80» ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИГА, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларни XXII Олимпиада ўйинлари муваффақиятли ўтказилганлиги билан самимий қутлайман.

Социалистик Ватанимизнинг пойтахти — Москвада бўлиб ўтган 1980 йил ёзги Олимпиада ўйинлари юксак спорт, ташкилий ва техник даражада, Олимпия хартиясининг қоидаларига тўла мувофиқ равишда ўтди. Олимпия ўйинлари катта халқаро воқеа бўлди.

Ўйинларни тайёрлаш ва ўтказишда Москва меҳнаткашлари, шунингдек Таллин, Ленинград, Киев, Минск ва барча иттифоқдош республикаларнинг бошқа шаҳарлари меҳнаткашлари, 60 тадан кўп министрликлар ва идораларнинг ходимлари актив қатнашдилар. «Олимпиада-80» ташкилот комитети, халқ депутатлари Советлари ва жамоат ташкилотлари ўйинларни тайёрлаш ва ўтказиш борасида кўп ёқлама ташкилий ишларни амалга оширдилар.

Олимпия ўйинларини ўтказиш учун энг замонавий ускуналар, алоқа, радио, телевидение системалари ва «Олимпиада» автомат бошқариш системаси билан жиҳозланган ажойиб спорт иншоотлари тайёрланди, спортчиларнинг яшашлари ва машқ қилишлари учун жуда яхши шароитлар яратилди, биринчи класс меҳмонхоналар, бошқа хизмат кўрсатиш корхоналари қурилди. Ҳамма ерда совет кишилари ўйинларнинг қатнашчилари ва меҳмонларига меҳмондўстлик ва астойдил самимият кўрсатдилар.

XXII Олимпиада ўйинларида дунёнинг барча қитъаларидан 81 мамлакат спортчилари қатнашдилар. Ўйинлар тўғрисидаги телевизион репортажларни ҳар куни 1,5 миллиарддан кўп киши кўриб турди. Олимпиадада катта спорт натижаларига эришилди, 36 жаҳон рекорди ва 74 Олимпиада рекорди ўрнатилди. Ўйинларда Совет Иттифоқининг спортчилари катта муваффақиятларга эришиб 80 та олтин, 69 та кумуш ва 46 та бронза медалларни қўлга киритдилар.

Олимпиадада ҳозир бўлган Халқаро Олимпия Комитетининг аъзолари, Халқаро спорт федерацияларн ва миллий Олимпия комитетларининг раҳбарлари, дунёнинг кўпчилик мамлакатларидан келган фахрий меҳмонлар, спорт судьялари, журналистлар ва туристлар ўйинларга, унинг ташкил этилишига, Олимпиададаги дўстлик ва ҳайрихоҳлик муҳитига юксак баҳо бердилар.

XXII Олимпиада ўйинлари ёшлик ва спорт байрамига айланди, халқлар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик ва тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашди. Олимпиада ўйинлари Халқаро Олимпия ҳаракатини жипслаштирди, олимпизм олижаноб идеалларини янада ривож топтириш учун янги бир омил бахш этди.

Олимпиада-80ни тайёрлаш ва ўтказиш қатнашчилари совет спорти байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб бораверадилар, Ватанимизнинг фаровонлиги йўлида муносиб меҳнат қиладилар, халқ хўжалик планларини ҳамда КПСС XXVI съезди шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-қувватлари, билимлари ва тажрибаларини сарфлайдилар, деб қатъий ишонч билдираман.

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик ва меҳнатда янги-янги муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ,

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети районлар, совхоз ва колхозлар ўртасида гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича 1980 йил тадбирларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 7 ойлик якунини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўка районига** (район партия комитетининг секретари Т. И. Исломов, район ижроия комитетининг раиси Р. Қ. Қодиров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Содиқов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси О. Х. Шукуров, район комсомол комитетининг секретари Ш. Муҳаммаджонов ўртоқлар) берилди. Бу районда давлатга гўшт топшириш 1979 йилга нисбатан 20,9 процентга, сут—16 процентга, тухум — 22,2 процентга кўпайтирилган ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг кўп ўсишга эришилган.

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Пискент районидаги 2-«Пискент» совхозига** (директори А. Дўстбеков, партия комитетининг секретари Д. Турғонбеков, ишчилар комитетининг раиси Х. Нуров, комсомол комитетининг секретари Х. Акромов ўртоқлар) берилди. Бу совхозда давлатга гўшт сотиш 32,7 процент, сут — 11,2 процент, тухум — 14,7 процент кўпайтирилган ҳамда қорамоллар бош сонини ошириш, уларнинг маҳсулдорлигини кўпайтиришда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Ғалаба районидаги Волков номли совхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозга** (раиси Б. Сулаймонов, партия ташкилотининг секретари Н. Мадаминов касаба союз ташкилотининг раиси М. Баратов, комсомол комитетининг секретари М. Салимова ўртоқлар) берилди. Бу колхозда давлатга гўшт сотишда 1979 йилга нисбатан 31,3 процент, сут—12,6 процент, тухум — 33,8 процент кўпайтирилган ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига Бўка районига, Пискент районидаги 2-«Пискент» совхозига, Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозга социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ОБЛАСТЬ партия комитети область пахтакорлар советининг пахта дефолиациясига ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва уюшқоқлик билан ўтказиш Тавсияларини маъқуллади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташоблсельхозтехника» ва «Ташоблсельхозхимия» бирлашмалари, ўсимликларни ҳимоя қилиш область станцияси ва унинг жойлардаги органлари, колхоз, совхозларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари зиммасига икки кунлик муддат ичида область пахтакорлар советн тавсияларини кенг муҳокама қилиш, хўжаликлар ва бригада коллективларида ғўза дефолиациясига тайёргарликни ўз вақтида тугаллаш ва уни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан сифатли ўтказишга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш вазифаси юклатилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари редакцияларига илғор бригада, хўжалик ва районларнинг пахта дефолиациясига тайёргарлик кўришни ўз вақтида тугаллаш ва уюшқоқлик билан ўтказиш соҳасидаги илғор тажрибаларини кенг ёритиш топширилди.

(Область пахтакорлар советининг пахта дефолиациясига ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тавсиялари газетамизнинг учинчи саҳифасида босилмоқда).

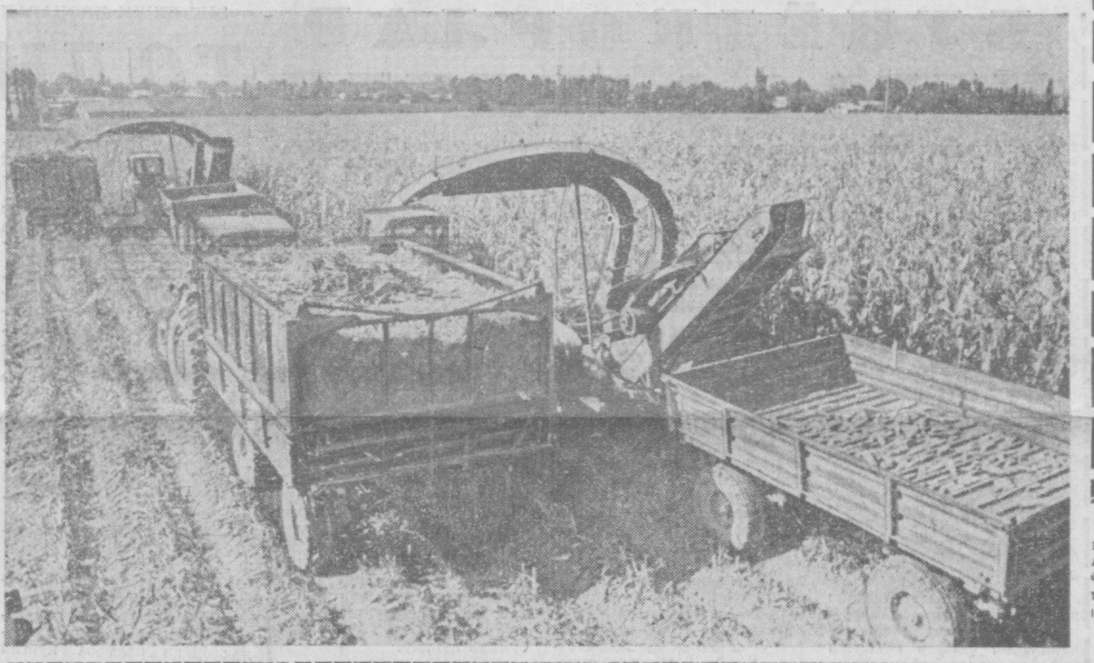

Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхоз далаларида маккажўхори дон ҳосилини йиғиб олиш қизғин давом эттирилмоқда. Суратда: ҳосилни йиғиб олиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ВАХТАСИ

МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН

Абдумалиқ Алламахунов бошлиқ бригада Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ем-хашак тайёрловчилари мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. Бригада беданинг бешинчи ўримини тамомлади. Йил бошидан бери 200 центнер пичан ғамлаб қўйилиб, социалистик мажбурият муддатидан илгари бажарилди.

А. Алламахунов бригадаси йириклаштирилган бригада бўлиб, унга 316 гектар озуқабоп экин майдони бириктирилган. Бу ерда беда билан бир қаторда бошоқли экинлар, маккажўхори ҳам етиштирилади. Бригадада атиги 4 киши ишлайди. Лекин уларнинг ҳар бири учтадан турдош: тракторчи, комбайнчи, сувчи касбини эгаллашган. Бу эса уларга катта-катта майдонлардаги экинларни муваффақиятли парвариш қилиш, озуқабоп экинлардан мўл ҳосил олиш имконини бермоқда.

Илғор коллектив КПСС XXVI съезди шарафига ҳар гектар ердан яна 50 центнердан беда пичани ўриб олиш, маккажўхори дони ҳосилини 100 центнерга етказишга қарор қилди.

(ЎзТАГ мухбири).

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИ МАЪНАВИЙ ВА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯЛАШ ТЎҒРИСИДА ДОИМО ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАЙЛИК

18 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳолининг турмуш маданиятини ошириш масалалари билан шуғулланувчи республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Кенгашда қишлоқда маданий-марифий муассасаларнинг тарбиявий ролини ошириш, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ва республикада физкультура ҳаракатини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масалалар кўриб чиқилди. Ўзбекистон ССР маданият министри Ғ. Н. Нажимов, республика нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат Комитетининг раиси З. И. Есенбоев, Республика китобсеварлар жамиятининг раиси Н. С. Сафаров, Ўзбекистон ССР Госпланн раисининг ўринбосари И. А. Каримов, Ўзбекистон ССР физкультура ва спорт комитетининг раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг раиси Н. И. Маҳмудова, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. П. Володарский шу масалалар юзасидан ахборот бердилар.

Муҳокама давомида қишлоқда моддий базани мустаҳкамлаш, маданий-маърифий муассасалар фаолиятини такомиллаштириш ва физкультура ҳаракатини кенгайтириш соҳасида республикада муайян ишлар қилинаётганлиги уқтириб ўтилди. Ҳозир қишлоқ жойларида уч мингдан кўпроқ— аввалги беш йилликка нисбатан 400 та кўп клуб, қарийб беш ярим мингта кутубхона, кўпгина бошқа маданий-маърифий муассасалар ишлаб турибди. Маданий-оммавий иш форма ва методлари такомиллаштирилмоқда, составида клублари ва кутубхоналари, даволаш муассасалари ва болалар муассасалари, мактаблар ва китоб магазинлари бўлган маданий-маиший комплекслар барпо этилмоқда. Бундай комплекслар бутун тарбиявий ишни планли равишда олиб бориш имконини беради. Бугунги кунда республикада 555 та ана шундай комплекс бор. Қишлоқлардаги маданий-маърифий муассасаларни марказлаштириш амалга оширилмоқда. Бу иш элликта районда ниҳоясига етказилди. Колхоз ва совхозларда раислар ва директорларнинг турмуш маданияти бўйича ўринбосарлари лавозимлари жорий этилди.

Қишлоқ меҳнаткашларидан уч миллиондан кўпроқ киши физкультура ва спорт билан мунтазам равишда шуғулланмоқда. Қарийб 80 стадион, 90 дан ортиқ сузиш ҳавзаси, 155 тир, кўпгина бошқа спорт иншоотлари улар ихтиёрига бериб қўйилган. Қишлоқда физкультура ва спорт машғулотлари билан шуғулланиш учун база йил сайин яхшиланиб бормоқда.

Мажлис қатнашчилари қилинган ишларни таъкидлаб, айни вақтда фойдаланилмаган имкониятлар тўғрисида, қишлоқ меҳнаткашларини маънавий ва жисмоний ривожлантириш даражасини янада ошириш резервлари ҳақида гапирдилар. Бир қанча янги клублар, спорт объектларини фойдаланишга топшириш планлари бажарилмади. Мавжуд маданий маърифий муассасалардан, спорт иншоотларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Қишлоқ маданият муассасалари, физкультура, спорт коллективлари учун кадрлар тайёрлашда жиддий камчиликлар бор.

Министрликлар ва идораларга, жамоат ташкилотларига қишлоқ маданий-маърифий муассасалари ва спорт иншоотлари тармоқларини ривожлантириш перспектив планларини ишлаб чиқиш, ҳар бир колхоз ва совхозда кутубхоналар, клублар, киноустановкалар, китоб магазинлари, энг оддий спорт иншоотларини, ҳар бир район марказида эса стадион, спорт зали, сузиш ҳавзаси, теннис кортлари ва тирлар, ГТО шаҳарчаларини барпо этишни кўзда тутиш тавсия этилди. Ана шу планларни амалга ошириш чоғида маблағларни кооперациялашдан, халқ қурилиши методларидан кенг фойдаланиш тавсия этилди. Айни вақтда мавжуд маданий-маърифий муассасалар ва физкультура, оммавий-спорт объектларининг фаолияти, улардан бир мунча самарали фойдаланиш устидан қатъий назорат ўрнатиш зарурлигига эътибор жалб этилди.

Қишлоқларда маданий-маиший комплекслар барпо этиш ва маданий-маърифий муассасаларни марказлаштириш соҳасида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Бу соҳада Тошлоқ, Марҳамат районларида ва республиканинг бир қанча бошқа районларида тўпланган илғор тажрибани кенг жорий қилиш тавсия этилди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори талаблари асосида қишлоқ меҳнаткашларини маънавий тарбиялаш форма ва методларини янада такомиллаштириш, физкультура ва оммавий-спорт ҳаракатини ривожлантириш тадбирлари белгиланди. Болалар-ўсмирлар спортини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган Зарафшон шаҳар партия комитетининг тажрибасидан бу соҳада кенг фойдаланиш керак.

Мажлисда Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ МЕТРОСИНИНГ ЯНГИ УЧАСТКАСИ

Ер ости йўлининг янги участкасини қабул қилган давлат комиссияси унга «аъло» баҳо қўйди. «Ташметрострой» ва ёрдамчи пудрат ташкилотларининг коллективлари мана шундай ишладилар. 4,6 километр узунликдаги янги участка, учта қойилмақом станция — «Ҳамид Олимжон», «Пушкин майдони» ва «Максим Горький майдони» участкалари 18 август куни ишлай бошлади. Ўзбекистон пойтахтидаги метронинг биринчи линияси тўла-тўкис қуриб битказилди! Шаҳарнинг жануби-ғарбидан марказ орқали шимоли-шарқигача тўппа-тўғри поездлар қатнай бошлади.

Энди Метрополитен трассасининг жами узунлиги 17 километрга етди. Пассажирлар бу масофани 22 минутда метро поездида босиб ўтадилар. Яқиндагина бу масофани босиб ўтиш учун бир соатдан кўпроқ вақт кетар эди. Тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари кўрадиган наф шу билангина чекланмайди. Ўнлаб автобус ва маршрут таксилар бўшатиб олинади, троллейбус ва трамвайлар тиқилинч бўлмайди. Транспорт етишмаётган линияларга қўшимча автобус, троллейбус ва трамвайлар бериш имконияти туғилади. Бензин ёки дизель ёқилғиси билан юрадиган транспорт ўрнига электр транспорти ёрдамида пассажир ташишнинг кескин кўпайиши ҳавонинг тозалигини сақлашини ҳам унутмаслик керак. Бунинг устига метро орқали қанча кўп пассажир ташилса, кун сайин серқатнов бўлиб бораётган кўчалар шу қадар бемалол бўлиб қолади.

Метронинг иккинчи участкаси нормативдаги муддатидан 4,5 ой барвақт ишлай бошлади. Бу — «Ташметрострой»нинггина эмас, ёндош ташкилотларнинг, қурилишга алоқадор барча коллективларнинг ҳам катта муваффақиятидир. Станциялар ва тоннелларни йиғма деталлардан қуриш даражаси оширилганлиги туфайли ишларни жадаллаштириш мумкин бўлди. Қурилиш материаллари етказиб берувчи коллективларнинг хизмати бунда катта бўлди. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор формалари — биринчи навбатда бригада пудрати жорий этилиши ҳам муҳим роль ўйнади.

Тежаб қолинган ойлар — ҳар бир пассажирга қилинган яхши совғадир. Юз минглаб, миллионлаб пассажирларнинг тежаб қолинган вақти бирга қўшилса бўш вақтимиз нақадар кўпайгани маълум бўлади. «Ташметрострой» коллективи эса бу ойлардан иккинчи линиядаги ишларни жадаллаштириш учун фойдаланади. Проходкачиларнинг бригадалари ҳозирнинг ўзидаёқ ишлаб турган «Пахтакор» станциясидан темир йўл вокзали томон ер остини кавлаб бормоқдалар: яна икки-уч йилдан кейин у ерга ҳам зангори электр поездида борадиган бўламиз. Сўнгра поездлар «Ташсельмаш» заводига ва сўнгра самолётсозлар шаҳарчасига қараб йўл олади.

18 август куни «Ҳамид Олимжон» станциясида Тошкент метроси биринчи линиясининг иккинчи участкаси ишга туширилишига бағишланган тантанали митинг бўлиб ўтди. Митингни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов очди. Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, «Ташметрострой» трестининг бошқарувчиси П. В. Семенов, «Ҳамид Олимжон» станциясининг бошлиғи А. К. Низомиддинов, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғувчи слесари Н. Маннопов, Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари К. Яшин, республика Фанлар академияси Ўсимлик моддалари химияси институтининг илмий ходими Э. И. Гедеенова совет кишиларининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилаётган партия ва ҳукуматга астойдил миннатдорчилик билдирдилар, тошкентликлар ўнинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан тўла ва ошириб бажаришга, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олишга аҳд қилганликларини айтдилар.

Митингда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов иштирок этдилар.

...«Ҳамид Олимжон» станциясининг байрамона безатилган перронига биринчи поезд келиб тўхтайди. Фахрий пассажирлар — энг яхши қурувчилар, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари вагонларга кириб ўтирадилар. Жўнашга сигнал берилади. Линия очиқ. Оқ йўл!

Ю. КРУЖИЛИН,
ЎзТАГ мухбири.

ОЛИМПИАДАНИНГ ОЛИЖАНОБ ҒОЯЛАРИ ЙЎЛИДА

Барча совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев XXII Олимпиада ўйинларининг ташкил этилиши ва ўтказилишига берган юксак баҳони зўр мамнуният ҳисларига тўлиб кутиб олдилар.

18 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида Москвадаги XXII Олимпиада ўйинларида қатнашган республика спортчилари билан учрашув бўлиб ўтди. Ўзбекистон спортчиларидан ўн беш киши жаҳон спортининг ана шу энг йирик байрамида Совет Иттифоқининг спорт шарафини ҳимоя қилишдек фахрли ҳуқуққа эга бўлди. Улар ана шу юксак ишончни шараф билан оқладилар.

Ўзбекистон спорт намояндалари Москва майдонларида ўн учта Олимпиада медалини қўлга киритдилар. Булар орасида учтаси олтин медалдир. Бу эса Олимпиада ўйинларининг бутун тарихида совет терма командаси муваффақиятига республикамиз вакиллари қўшган салмоқли ҳиссадир. Олимпиада ўйинларининг чемпионлари — чавандоз Юрий Ковшов, ватерполчи Эркин Шагаев, волейболчи қиз — Лариса Павлова, кумуш медаль совриндорлари — мерган Рустам Ямбулатов ва велосипедчи Александр Панфилов, камондан отувчи Наталья Бутузова ва киличбоз Собир Рўзиев, бронза медаль соҳиблари — хоккейчи қизлар Лайло Аҳмерова, Алина Хам. Нелли Горбатко, Валентина Здравних номлари Олимпиада-80 йилномасига ёзиб қўйилди. Енгил атлетика бўйича терма командаларнинг составларида Татьяна Бирюлина, Александр Харлов, Анатолий Димов, Замира Зайцевалар беллашдилар.

Уларнинг ажойиб тренерлари ва мураббийлари А. Н. Козшов, И. В. Лустин, Э. Турсунбоев, И. Б. Миркин, М. Д. Ким, А. А. Винк, В. И. Брустинов, А. В. Зайцев, А. Н. Израилов, В. В. Тутушкин ва бошқалар спортчиларнинг муваффақиятларини ҳақли равишда баҳам кўрмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Олимпиада ўйинлари қатнашчиларини самимий қутлаб, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, совет спорти шуҳрати йўлида катта муваффақиятлар тилади.

Спортчилар ва тренерлардан бир группасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари, қимматли совғалар топширилди, «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими» фахрий унвонлари берилди.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ЗАВОД КОММУНИСТЛАРИ

Пойтахтдаги заргарлик заводида 14 та партия группаси ва 8 та цех партия ташкилоти мавжуд. Ҳозир уларда коммунистлар бир йил давомида амалга оширилган ишларни жиддий таҳлил қилмоқдалар, олдинда турган навбатдаги вазифаларни белгилаб олмоқдалар.

ҲАММАНИНГ БУРЧИ

Корхонада профилактика-режим бўлими ишлаб чиқаришни бошқаришдаги энг муҳим участкалардан бири ҳисобланади. Меҳнат интизомини таъминлаш, хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш, нодир металларни ортиқча сарф қилишга қарши кураш, ишчилар орасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни олиб бориш — шуларнинг ҳаммаси бўлим мутахассислари зиммасида. Завод маҳсулотларининг сифати, қимматбаҳо металлар чиқиндисини тўплаш, умуман коллективнинг кўпгина ишлари шу кишиларга боғлиқ.

Профилактика-режим бўлими партия группасида бевосита профилактика ишлари билан шуғулланувчи коммунистлар икки кишигина, холос. Бир неча йил аввал штатлар қисқартирилганида коммунистлар сони ҳам камайиб кетган эди. Партия группасини сақлаб қолиш мақсадида бир неча коммунист — граждан мудофааси бошлиғи, техника хавфсизлиги бўйича инженерлар шу группа ҳисобига ўтказилди.

Орадан икки йилдан кўпроқ вақт ўтди. Партия группасини сақлаб қолиб тўғри иш қилиндими, у қандай натижалар бермоқда?

Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар ўтган бир йил ичида қилинган ишларга жиддий ёндошиб, ўз фаолиятларини таҳлил этдилар. Партия ташкилотчиси Б. Назимов докладида ҳам, сўзга чиққан коммунистлар — С. Гадюга, М. Пушканцерлар партия группасини сақлаб қолинганлиги жуда тўғри бўлган, деган фикрни билдиришди.

Ҳозир Иттифоқимиздаги заргарлик заводларида қимматбаҳо металл чиқиндиларини йўқотиш 5 процентдан 7 процентгача боради. Тошкентлик заргарлар эса бу кўрсаткични 3,8 процентга туширдилар ва қимматбаҳо чиқиндини сақлаб қолиш бўйича мамлакатда биринчи ўринни олдилар. Пулга чақсак, корхона йилига 12 минг сўмга яқин давлат маблағини тежаб қолиш имконига эга бўлди.

Албатта, юқори кўрсаткичларни қўлга киритиш осон эмас. Коммунистлар ишлаб чиқаришни, чиқинди бекорга йўқ бўлиб кетиши мумкин бўлган участкаларни астойдил ўргандилар, меҳнатни ташкил қилишни яхшиладилар.

Мана, бир мисол. Илгари ишчилар маҳсулотни тайёрлаб бўлиб ўзлари ювишга олиб борар, у ердан техник назорат бўлимига, кейин эса омборга югурар эдилар. Профилактикачилар бу жараёнда кўплаб қимматбаҳо чиқинди йўқолаётганлигини аниқлаб, уни қисқартиришга аҳд қилдилар. Коммунистлардан М. Байков ва Б. Назимов ишчи тайёр маҳсулотни ювадиган ерга топширсину, шу билан қолган ишлар масъулияти ўша участкалардаги бошқа кишиларга топширилсин деган таклиф киритдилар. Бу икки ёқлама фойдали бўлди. Аввало, қимматбаҳо чиқинди ортиқча сарф бўлмайди. Иккинчидан, иш вақти ҳам анча тежалади. Бундан ташқари чиқиндиларни бир ерга тўплаш иши яхшиланди, ҳар бир кран остига қимматбаҳо металлдан тушган ҳар хил қириндилар тўпланадиган махсус мосламалар ўрнатиб қўйилди.

Йиғилишда партия группаси аъзолари ишлаб чиқаришни яхшилаш соҳасида амалга оширган тадбирлари тўғрисида яна кўплаб мисолларни келтиришди.

ОЛДИНГИ САФДА

Қимматбаҳо металлар цехининг узук ясаш участкаси партия йиғилишида асосий эътибор ҳар бир коммунистнинг берилган топшириқ учун масъулиятини ошириш, партия аъзоларининг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини таъминлашга қаратилди.

Ҳисобот даврида участка коллективи кўпгина муваффақиятларни қўлга киритди. Ишчилар маҳорати йилдан-йилга ошиб бормоқда, коллектив аъзоларининг асосий қисми зиммасидаги план ва мажбуриятларни ортиғи билан адо этмоқда. Иш вақтидан, хомашёдан унумли фойдаланиш анча яхшиланди. Участка шу кунларда цех ишчилари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётир.

— Биз эришаётган ютуқлар, — деди бригада бошлиғи коммунист П. Файзуллаев, — чегара бўлиб қолмаслиги керак. Бутун совет халқи партиямизнинг бўлажак XXVI съездига қизғин тайёргарлик кўраётган айни кунларда участкамиз коммунистлари шахсий намуна билан ишчиларни янги-янги меҳнат зафарларига ундашлари зарур. Мен ҳам ўз имкониятларимни чамалаб чиқиб, икки беш йиллик планни илгари сўз берганимдек 25 декабргача эмас балки аввалроқ, 20 декабргача бажаришга ваъда қиламан.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар съезд олди социалистик мусобақасини кўтаринки руҳ билан бошлаб юборганликлари алоҳида таъкидланди. Шаҳар Совети депутати, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати А. Ғаниев, илғор коммунистлар Б. Султонов, Х. Лутфуллаевлар ҳар соҳада ишбоши бўлмоқдалар. Участка коммунистларидан 12 киши беш йилликни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

— Ишимизда камчиликларимиз ҳам йўқ эмас, — деди коммунист О. Тожибоев. — Йиғилишларимизда коммунистлар ҳисоботи камдан-кам тингланади, улар бу муҳим ишга етарлича тайёргарлик кўрмайдилар. Ҳар бир партия аъзосининг имкониятларини ҳисобга олиб топшириқ бериш ҳам яхши йўлга қўйилмаган.

Коммунистлар масъулиятини ошириш тўғрисида йиғилиш қатнашчилари кўп гапирдилар. Бу, айниқса, участка ва бригадалар бошлиқларига тегишли. Группанинг янги сайланган партия ташкилоти шу истак ва мулоҳазаларни ҳисобга олади, участка коллективи меҳнат зафарлари янада салмоқли бўлиши учун бор куч ва тажрибасини ишга солади, деб ишонамиз.

ИНТИЗОМ — МУВАФФАҚИЯТЛАР ОМИЛИ

Кейинги йилларда заводда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида кўпгина ишлар қилинди. Коллективда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ва тарбия ишлари яхши натижа бермоқда. Корхонанинг асосий цехларида меҳнат интизоми сезиларли даражада мустаҳкамланганлиги, ишга кечикиш, бемаҳал «танаффус» ва «жиндек» дам олиш одатлари унутиб юборилганлиги қувонарли ҳолдир.

Лекин ҳамма цехларда ҳам меҳнат интизоми шундай юксак даражада деб бўлмайди. Айниқса, стандарт бўлмаган асбоб-ускуналар цехи бу соҳада жиддий оқсамоқда. Тўғри, кейинги пайтда амалга оширилган қатор тадбирлар маълум натижаларни берди. Бироқ исталганидек эмас. Цех партия группаси бу соҳада етакчи роль ўйнаши керак. Ахир 12 коммунист — забардаст куч.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар айнан шу тўғрида сўз юритдилар. Партия ташкилотчиси йиғувчи слесарь А. Дюндик, сўзга чиққан бошқа ўртоқлар партия группаси фаолиятига танқидий назар билан ёндошиб, барча камчиликларга принципиал баҳо бердилар.

Чиндан ҳам стандарт бўлмаган асбоб-ускуналар цехида ишчилар ўртасида тарбия ишлари суст олиб борилянти. Коммунистлар ўз касбдошларига кам таъсир кўрсатмоқдалар, ишчиларни турли оммавий-сиёсий тадбирларга жалб этишга етарли эътибор йўқ. Корхонада турли тўгараклар, «Билим» жамияти фаолиятини жонлантириш керак.

Йиғилишда таъкидланганидек цех партия группаси ишчилар коллективини янада жипслаштириш, меҳнат интизомини яхшилаш учун барча имкониятларга эга. Гап фақат бу муҳим вазифани бажаришга чинакам партиявий масъулият билан, жон дилдан жиддий киришишда қолган, холос.

А. АБДУЛЛАЕВ.

ШОРАСУЛ Шоаҳмедов «Госкомсельхозтехника»нинг Чиноз район бирлашмасида кўп йиллардан бери меҳнат қилиб келаётган илғор слесарь. У ўнинчи беш йилликда етти йиллик нормани бажариш мажбуриятини олган эди. Ш. Шоаҳмедов кунн кеча бу мажбуриятини шараф билан адо этди.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

БУТУН МАМЛАКАТНИНГ СВАРШЧИКЛАРИГА

Янги қурилиш яқинида яшайдиганлар орасида ўз телевизорининг экранида оппоқ ингичмачак чизиқларни кўриб хуноби ошмаганлар йўқ дейсизми? Сварка аппаратлари вужудга келтирувчи радио ҳалақити шунчалик кучлики, уларнинг яқинида телевизор кўриб ёки радио эшитиб бўлмайди. «Ташэлектромаш» заводи ишлаб чиқаришни ўзлаштирган янги трансформаторлар сварка қилиш чоғида радио ҳалақитларни бостирувчи кучли система билан таъминланган ва эфирни булғамайди ҳисоб.

Бу аппарат аввалгисидан енгил ва айни маҳалда анча кучли.

Шу трансформаторлар асосида ёй кучланишини 12 вольтга қадар пасайтириб берадиган қурилмали аппаратларни ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Бундай аппаратлар шахталарда, намлик кўп бўлган жойлар, темир конларда сварка ишларини олиб боришни батамом хавфсиз қилади. Иккинчи бир модель кўп энергияни тежашга имкон беради.

Тошкентда ясалаётган ёй сварка трансформаторлари БАМда, ноқоратупроқ зона ва Сибирнинг янги қурилишларида ишламоқда. Завод бир йилда 30 мингтага қадар шундай трансформатор ишлаб чиқармоқда. Ҳар 100 аппаратдан 85 тасига Сифат белгиси қўйилган.

(ЎзТАГ).

●

СЕҲРЛИ ҚЎШИМЧА МОДДА

«Узгипроводхоз» институтининг мутахассислари бетон тайёрлаш рецептига муҳим тузатиш киритдилар. Улар ишлаб чиққан комплекс полимер қўшимча модда цемент вазнидан бир процентдан ҳам озроқ қўшилса, бетон маркасини оширади, унинг қайишқоқлигини қарийб уч баравар зўрайтиради. Материалнинг зичлиги ва сув сингдирмаслиги анча кўтарилади ва бунинг натижасида пластик бетонни гидромелиорация қурилишларида кенг кўламда ишлатиш мумкин бўлади.

Комплекс қўшимча модда ишлатилиши қурилиш жараёнини ҳам тезлатади: бетон одатдаги 28 кунда эмас, балки ундан икки баравар тезроқ марка пишиқлигига эришади. У вибрацион зичлаштиришга муҳтож бўлмайдики, натижада ишлаб чиқариш анча соддалашади.

(ЎзТАГ).

БУНЁДКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Бу пешқадам колонна бунёдкорлари меҳнати меваларини Тошкент районидаги хўжаликларда кўплаб учратиш мумкин. Улар колхоз ва совхозлар кўплаб жамоат бинолари, уй-жойлар қуришяпти.

24-ихтисослашган кўчма механизация колоннаси коллективи илғор иш усулларини қўлланиш, социалистик мусобақани авж олдириш, меҳнатни пухта ташкил этиш туфайли давлат планларини бажаришда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган давридаги иш натижалари ҳам жуда баракали бўлди. Шу давр мобайнида 7 миллион 510 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Бу беш йиллик планида назарда тутилганидан ҳам анча кўпдир.

Қурилишда механизация воситаларидан самарали фойдаланиш, мавжуд асбоб-ускуналарни унумли ишлатиш туфайли коллектив меҳнатининг бошқа кўрсаткичлари ҳам ортмоқда. Меҳнат унумдорлиги беш йиллик бошидан бери 25,5 процент ортди. Бу топшириқдагидан бир мунча кўпдир. Айни вақтда бинокорларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлиги ошди. Ҳар бир қурувчи иш ҳақининг ортиши

БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАЖАРГАН КОЛЛЕКТИВЛАР

ўрта ҳисобда 16,7 процентни ташкил этди.

Колоннада донгдор бинокор Николай Злобиннинг прогрессив усулини жорий қилишга катта эътибор берилмоқда. Бу усулнинг афзалликлари кенг тушунтирилаётганлиги туфайли бригада пудратини қўлланаётган коллективлар сафи кўпайиб бормоқда. Колоннадаги бригадаларнинг 70 проценти ана шу усул билан ишлашга ўтган. Бу ўз навбатида қурилиш суръатини тезлаштириш ва таннархини арзонлаштиришга олиб келяпти. Беш йиллик бошидан бери пландан ташқари 176 минг сўмлик даромад қилинган экан, бунда пудратчи бригадаларнинг ҳиссаси катта бўлди. Айниқса, Ю. Исаев, К. Вагнер, П. Николослар бошчилик қилаётган бригадалар ҳар соҳада бошқаларга намуна бўлишяпти. Улар унумли ишлаш туфайли салкам бир йилга яқин вақтдан бери ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишламоқдалар.

Пешқадам коллектив қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартияси XX съездларини муносиб нишонлаш учун мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқда. Қурувчилар йил охиригача ками билан яна 820 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишга аҳд қилдилар. Бу олдинги мажбуриятдагига нисбатан 100 минг сўмлик кўпдир.

И. ТУРСУНОВА.

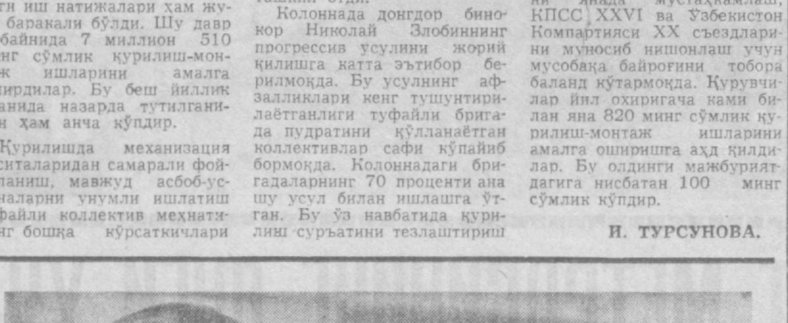

РАФИК Тоштанов ва Баҳодир Улуғхўжаев Янгийўлдаги мебель фабрикасининг пешқадам ишчилари. Улар зиммадаги шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиб, айни кунларда ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишаяпти.

В. Сироткин фотолари.

ЭНГ ЯХШИ ПРОПАГАНДИСТЛАРИМИЗ

ТОЛМАС ТАРҒИБОТЧИ

Шу куни Хорис ака «Миконд» заводида ишлайдиган қизи Галиядан табрик телеграммаси олди:

«Дадажон, юксак унвон билан табриклайман. Сизга ажойиб сюрприз тайёрладим...»

Хорис ака табрик телеграммасини юзларига суртгудай бўлиб, почтальонга раҳмат айтишни ҳам унутиб, ичкарига кириб кетди. Сумкасига бир даста газета ва журнал ортмоқлаб олган почтальон мийиғида кулиб қўяр экан, дарвозадан йироқлашди.

—Ҳа, дадаси, бўлакчасиз, — деди ҳозиргина меҳмонларни кузатган Анна Павловна остонада туриб, кимдан хат келибди?

—Кенжатойимиздан телеграмма!

—Галияданми?

—Ҳа, сюрприз тайёрладим, дебди. Нима экан?

—Биласиз-ку, кенжатойингиз ҳар сафар бир янгилик билан келмаса кўнгли жойига тушмайди.

Хорис ака жилмайиб кутубхонасига йўл олди.

Зум ўтмай кофе тайёрлаб, Анна Павловна хонага кириб келди.

—Дадаси, мана шу китобларингизни уйда ўқиб тинчгина юрсангиз бўлмайдими-а, — гап бошлади Анна Павловна. — Пенсияга чиқдингиз ҳам-ки, тинчимадингиз, далама-дала кезиб юрасиз...

—Биласан, тарки одат — амри маҳол, начора? — мийиғида кулди Хорис ака.

Анна Павловна «кайсар» эрига гап уқтириб бўлмаслигини англаб, китоб терилган жовонларга қаради.

Ўзи ардоқлаб ўқийдиган Байрон, Гёте, Шекспир, Горький, Гамзатовнинг асарлари... Бир қаторда философия, сиёсий иқтисод, тарих китоблари, дарсликлар, қўлланмалар зич терилган. Алоҳида полкада Маркс, Энгельс, Ленин асарлари...

Хорис болаликдан шундай бир уй тўла китоби бўлишини орзу қиларди. Уруш бўлмаганда бу орзусига аллақачонлар эришган бўларди... Уруш ёш педагог Хориснинг ҳам қўлига қурол тутқазди. Евни Берлингача қувлаб боришга тўғри келди. Хорис япон милитаристларига қарши урушда ҳам қатнашди.

Ғалаба билан қайтган Хориснинг кўксини иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши ордени, Қизил Юлдуз ордени ва кўплаб жанговар медаллар безаб турарди.

—Пропагандистлик маҳоратим асли ўша оловли йўлларда тобланди, — ҳикоя қилади Хорис Сулаймонович. — Мен взвод командири бўлиш билан бирга пропагандист ҳам эдим. Тўпларнинг гумбури тиниши билан окопларда яна осойишта соатлар бошланарди. Ҳаммамиз ғалаба руҳи билан яшаб, ғалаба руҳи билан жангга кирардик. Сиёсий темада лекция ўқиганимда қисмимиз жангчилари берилиб эшитишар, уларнинг бу қизиқиши руҳимни кўтариб юборарди. Яраланиб, ҳарбий госпиталга тушганимдан кейин ҳам жангчиларимиз кўз ўнгимдан кетмасди. Тузалгач яна ўз қисмимга қайтаришларини сўрадим... Яна кўп фронт йўллари билан юришга тўғри келди. Тарғиботчиликни ҳам унутмадим. Аксинча, сиёсий чиниқиб, нотиқлик сирлари билан ошно бўла бордим...

Суронли йиллар ортда қолди. Запасдаги старший лейтенант Хорис Сулаймонов тинч қурилиш йилларида идеология фронтининг жангчиси бўлиб жанговар сафда қолди. 1946 йилдан бошлаб Калинин районида педагоглик фаолиятини бошлади. 1- ва 18-ўрта мактабларда директорлик қилди. Педагоглик — Хорис аканинг биринчи касби. Жамоатчилик ўртасида у тажрибали пропагандист сифатида ҳам кенг танилган.

Мана, чорак асрдирки, Собир Раҳимов номли колхозда пропагандист. Қайси далачилик бригадаси ёки фермага бормасин, уни ҳамиша илиқ қарши олишади:

—Ана, бизнинг Хорис ака келяпти. Яна мириқиб суҳбатлашадиган бўлибмиз-да.

Тингловчиларнинг қувонганларича бор. Хорис ака ҳар бир лекцияга, ҳар бир суҳбатга жон-дили билан тайёрланади. Бу вақтларда столнинг усти газета, журнал, китоблар, диаграммаларга тўлиб кетади.

Шу кунларда у район партия комитети сиёсий маориф кабинети методик советининг аъзоси, колхозда тузилган «Билим» жамияти бошланғич ташкилотининг раиси, ўрта бўғин кадрлари мактабининг пропагандисти сифатида ҳам фаолият кўрсатяпти.

Ҳаммасига вақт топади, ҳар бир топшириқни эринмай кўнглидагидек бажармагунча қўймайди.

Л А В Ҳ А

Хорис аканинг мактабида ҳаёт сабоғини олганларнинг аксарият қисми масъул вазифаларда хизмат қилишяпти. Генерал Собир Раҳимов номли колхоз партия ташкилоти секретари Дилафрўз Каримжонова, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўринбосари Абдували Абдураҳимов ва яна бошқа ўнлаб шогирдлар устозларидан миннатдор бўлиб гапиришади.

Район Советининг депутати, 2-бригада бошлиғи Аҳмад Сайдалиев, пиллачилик бригадасининг бошлиғи Тошой Турсунова, ферма мудири Исмоил Исроилов, ҳисобчи Рихсибой Тоиров, 10-бригада бошлиғи Эргаш Шерматовлар эса ҳалигача устоз тарғиботчининг у ёки бу дарсини, ёҳуд суҳбатини эслаб гапиришади...

Ҳафтанинг сўнгги иш куни бўлгани учун Хорис аканинг хонадони бу кеч ҳар қачонгидан ҳам гавжум бўлди. Қизлари қанчалик олисдан бўлмасин, шу куни қадрдон уйига етиб келишади.

Мана, биринчи бўлиб дарвозадан кенжа қизи Галия кириб келди. Югуриб бориб, дадасини табриклади:

—Унвон муборак, дадажон!

—Раҳмат, қизим.

— Телеграммани олдингизми?

—Олдим-у... сюрприз деганингга тушунолмай қолдим. Нима гап ўзи?

—Беш йиллик планимни бажардим, дадажон. Фахрий ёрлиқ олдим!

—Баракалла, яшавор, азамат қизим. Сени ҳам табриклайман. Сизлар бор —мен бор. Ана, опаларинг ҳам келиб қолишди...

Хорис ака турналардек тизилишиб турган қизларига юзланди. Шу куни Нойла, Людмила, Валентина ва Галия Хорис ака билан Анна Павловнанинг қувончига шерик бўлишди. Хорис ака рафиқасининг қўлидаги газетага тез-тез қараб қўяди. Бу газетада пропагандист, халқ маорифи аълочиси Хорис Сулаймоновга «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвони бериш тўғрисидаги фармон босилганди.

Мўъжазгина стол устидаги вазада бир даста атиргул яшнаб турипти. Атрофга узоқ-яқиндан келган табрик телеграммалари, дил сўзлари битилган мактублар тартиб билан териб қўйилган.

—Менинг оз хизматимни кўп ўрнида кўриб, шунчалик ҳурматлаганлари учун партия ва ҳукуматимизга минг раҳмат, — дейди Хорис ака. — Пропагандистлик — ажойиб касб. То ўзинг бирор нарсани пухта билмагунча, бошқаларга ҳам ўргатолмайсан. Кўпчиликка ўргатиш учун аввало ўзинг ўқиб-ўрганишинг керак. Қаранг, қандай ажойиб диалектика! Пропагандистликни энг муҳим партиявий топшириқ, деб таърифлашади. Партиямизнинг навбатдаги съездига муносиб совға билан боришга бел боғлаган азамат деҳқонларни дил сўзимиз билан илҳомлантириб, янги марраларни қўлга киритсак, эл ҳам хурсанд, биз ҳам хурсанд. Шундай эмасми?

Кекса муаллим ва тарғиботчи ҳақ гапни айтди.

Т. ИСЛОМБОЕВА,
С. АБДУШАМАЕВ.

ТАШКИЛОТЧИ ВА ТАРБИЯЧИ

Саноат ишлаб чиқариши тобора мураккаблашиб бормоқда. Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш кўп жиҳатдан қуйи ишлаб чиқариш командирлари, жумладан мастерлар билимига, яхши тайёргарлигига боғлиқ. Чунки, мастер ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи бўғинига раҳбарлик қилади. Бевосита ишчи-хизматчилар билан ҳар томонлама мулоқатда бўлади. Ишлаб чиқаришни пухта ташкил этиш ва коллектив ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, унинг аъзоларини меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш ва бир-бирларига нисбатан ўзаро ҳурмат-эътибор, ҳамкорлик вазиятини вужудга келтириш асосан мастерларга боғлиқ.

Шунинг учун ҳам уларнинг ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш маҳоратини ошириш, улардаги педагогларга хос фазилатларни камол топтириш катта аҳамиятга эгадир.

Шунинг учун ҳам Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари қуйи ишлаб чиқариш командирлари бу бўғини мавқеини мустаҳкамлашга доим катта эътибор бермоқдалар. Шу мақсадда жуда кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Мастерлар ўртасида социалистик мусобақа, моҳир устозларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, ўз меҳнати натижасидан манфаатдорлигини ошириш қатъий йўлга қўйилган. Ҳар йили «Энг моҳир мастер» номини олиш учун кўрик конкурс ўтказиб турилади.

Мана, етти йилдирки, бирлашмада мастерларни қайта тайёрлаш доимий курслари ишлаб турипти. Бу курсларда мастерлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўзларининг назарий билим доираларини кенгайтирадилар, ишлаб чиқаришдаги янгиликлар, илғор иш усуллари, прогрессив технология, янги асбоб-ускуналар, автоматлашган ва механизациялашган линиялардан самарали фойдаланиш сирларини ўрганадилар. Бунинг учун 32 соатлик бу курсларда дастлабки йилларн бирлашманинг мастерлари ўқитилди. Ҳозир эса мастерлар цехлар маъмурияти томонидан танланиб, курсларга юборилмоқда.

Ўқувнинг бу турига жалб қилинган мастерлар турли темалардаги лекцияларни тинглашади. Уларни ишлаб чиқариш бирлашмаси турли хизматларининг инженерлари ва раҳбарлари ўқитишади. Айниқса, план бўлимининг бошлиғи, техника фанлари кандидати А. И. Бекбўлатов, меҳнатни, ишлаб чиқаришни ва бошқарувни илмий ташкил этиш бўлими бошлиғи Б. В. Морозов ва унинг ўринбосари М. И. Лопатниковлар курс машғулотларининг юқори савияда ўтишига эришмоқдалар. Шунингдек, сифатни бошқариш бўлими бюроси бошлиғи В. С. Монастирний, йиғув цехи бошлиғи вазифасини бажарувчи Г. И. Шизгал, инженер-технолог Ю. В. Родионов, бирлашма юристи Т. А. Дериглазовалар ҳам курсларда турли темаларда қизиқарли машғулотлар олиб боришяпти.

Курсларнинг сўнгги машғулотларида бошланғич меҳнат коллективларининг бевосита раҳбарлари мастерларнинг роли, вазифалари, ҳуқуқлари ва бурчи, корхона, цех, участканинг техник-иқтисодий ва оператив календарь планлаштиришдаги янгиликлар, меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этишдаги прогрессив усуллар, бошқарувнинг социал-психологик жиҳатлари, меҳнатни ташкил этишнинг ҳуқуқий принциплари ва меҳнат ҳақидаги асосий қонунчилик актлари ҳамда бошқа шунга ўхшаш темаларда лекциялар тинглашди.

Кўпчилик мастерлар шу курсларда олган билимларини амалда муваффақиятли фойдаланмоқдалар. Катта мастер Ислом Нуриддинов, мастер Насиба Ёдгорова ва бошқа кўпгина қуйи ишлаб чиқариш командирлари фаолиятида сезиларли ижобий силжишлар бўлди. Улар меҳнатни пухта ташкил этиш, ишчиларнинг янада унумли ва сифатли ишлаши учун қулай шароитларни яратиб бермоқдалар. Моҳир ташкилотчилар раҳбарлик қилаётган коллективлар топшириқларни доим 110 процентга етказиб бажаришяпти. Социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Курсларда бригадирлар ҳамда уларнинг резервлари ҳам ўқитиляпти. Ҳозирги вақтда бирлашмада 500 га яқин бригада коллективи меҳнатга қўшган ҳиссаси коэффициенти ва тугал натижалар бўйича ҳақ тўлаш прогрессив усули асосида ишламоқда. Бундай бригадалар раҳбарлари ана шу курсларда янги усулни ўрганишяпти ҳамда ўз коллективларида жорий қилишмоқда. Қатор янгича ишлаётган бригадалар юксак меҳнат кўрсаткичларига эришишяпти. Р. Вагапов, В. Расшчупкин, У. Маҳмудов раҳбарлик қилаётган ва бошқа кўпгина коллективлар шулар жумласидандир.

Бирлашма кадрлар тайёрлаш бўлими ташаббуси билан йўлга қўйилган ўқувнинг бу ва бошқа формалари кадрлар малакасини оширмоқда. Назарий билимни бойитиш ўз навбатида корхона коллективи зиммасидаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда. Бўлим ходимлари ўқувни янада такомиллаштириш, унинг янги ва самарали формаларидан янада кенгроқ фойдаланиш бўйича янги-янги режалар тузиб уларни амалга оширмоқдалар.

А. АНИСИМОВ,
В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси социологик тадқиқотлар бюроси инженери.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● СУМИ. «Химпром» бирлашмаси минерал ўғит ортилган дастлабки эшелонни кузги экинларга солиш учун Кубанға жўнатди. Бу состав жадал график асосида тузилди. Бу эса химиклар билан Баси станцияси темирйўлчиларининг ҳамкорлиги натижасидир. Улар ўз куч-ғайратларини бирлаштириб, кўкламги экиш учун мамлакат деҳқонларига уч юз минг тоннадан кўпроқ донадор суперфосфат ва аммофос жўнатадилар.

● ҲИСОР. (Тожикистон ССР). Тожикистон ССРнинг сув кадастрини тузиш устида олиб борилган ишлар вақтида қишлоқ хўжалик экинларини суғориш учун сувнинг янги резервлари аниқланди. Гидрологлар республикадаги барча дарё ҳавзаларни текшириб чиқдилар. Сувдан оқилона фойдаланиш ва суғориладиган деҳқончиликни янада ривожлантириш учун зарур бўлган сув ресурсларига илмий асосланган баҳо берилди.

● КАСПИЙСКИЙ (Қалмоқ АССР). Шимолий Каспий бўйи хўжаликлари мўл тарвуз ҳосили етиштирдилар. Масалан «Красинский» совхозида ҳар гектар ердан 800 центнердан тарвуз олинмоқда. Бу эса мажбуриятда кўзда тутилганидан бир ярим баравар кўпдир. Мамлакатнинг саноат марказларига маҳсулот жўнатила бошланди. Даштли ўлка полизчилари бу йил мавсумда меҳнаткашлар дастурхонига 10 минг тоннадан кўпроқ тарвуз етказиб беришга қарор қилдилар.

ТОЛЬЯТТИ. Волжск автозаводида ВАЗ-2105 автомашиналар ишлаб чиқарилмоқда. Двигателининг ишчи ҳажми 1300 куб сантиметр, қуввати 69 от кучи бўлган бу машина аввалгиларига нисбатан анча пишиқ ва пухта.

Ю. Белозеров фотоси.

● МИНСК.

Тайёр маҳсулотларни ташиш ва сақлашда контейнерларни жорий этиш Н. К. Крупская номли Минск тикувчилик бирлашмаси омбор хўжалигининг имкониятларини жуда ошириб юборди. Беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпайиши ана шу бўғинни такомиллаштиришни тақозо этди. Бирлашмани социал ривожлантириш планида кўзда тутилганидек, ёрдамчи ишларни механизациялаш комплекс программасининг сўнгги банди муваффақиятли амалга оширилди. Натижада беш йиллик бошига нисбатан умуман корхонадаги меҳнат унумдорлиги учдан бир ҳиссадан кўпроқ ошди.

● ОЛМАОТА.

Орол денгизидаги Борсакелмас қўриқхона ороли Олмаотадаги республика Фанлар академиясининг олимлари иштирокида гидрогеологлар кашф этган ер ости сувидан баҳраманд бўлди.

Бу ерда артезиан қудуқ пармаланди. У оролда яшайдиган нодир ва йўқолиб бораётган ҳайвонларни сувга қондириб туради. Хонаки отнинг аждоди қулон шулар жумласидан бўлиб, ҳозирга қадар у шўр денгиз сувини ичиб келарди.

● ВИЛКАВИШКИС.

(Литва ССР). Район аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг тикувчилик ательесида кечаги ўқувчилардан ишлаб чиқариш бригадаси тузилди. Мактабни битирганлар комбинатнинг тикувчиси Б. Данелювенедан ҳунар ўргандилар. Тикувчи маҳаллий ўрта мактабга ишлаб чиқариш таълими устаси бўлиб ишлагани келганди. Янги ўқув йилидан бошлаб аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатларининг кўпгина тажрибали ходимлари Литванинг умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларига ишлагани боришга қарор қилдилар. Бу нарса тез ривожланиб бораётган маиший хизматни зарур кадрлар билан таъминлашга имкон беради.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ ПАХТА ДЕФОЛИАЦИЯСИГА УЗ ВАҚТИДА ТАЙЕРГАРЛИК КУРИШ ВА УЮШҚОҚЛИК БИЛАН УТКАЗИШ ЮЗАСИДАН

ТАВСИЯЛАРИ

БУТУН совет халқи қатори Тошкент область қишлоқ меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг июнь (1980 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган докладини қизғин кутиб олиб, партиянинг КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш борасидаги даъватга амалий жавоб берган ҳолда 1980 йил социалистик мажбуриятларини ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

Область пахтакорлари ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар мўл «оқ олтин» ҳосили етиштириш ва уни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш учун астойдил курашаётирлар.

Ҳосилдорликни ошириш, пахта етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш соҳасидаги 1980 йил социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш, ғўза дефолиациясига тайёргарликни сифатли тугаллашга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шу мақсадларда область пахтакорлар совети қуйидаги тадбирларни амалга оширишни тавсия этади.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ, МЎЛ, ЭРТАКИ ҲОСИЛ ТЎПЛАШ ВА УНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ

ДЕФОЛИАЦИЯНИ ва ҳосил йиғим-теримини бошлаш олдидан қолган давр ичида ҳар бир бригада ва хўжаликда экинга агротехник ишлов беришни жадал суръатлар билан давом эттириш, ҳар бир туп ғўзани сақлаб қолиш, ҳосил элементларининг тўкилишига йўл қўймаслик муҳим ишдир. Бунинг учун қуйидаги тадбирларни амалга ошириш лозим:

— ғўза тез ҳосил тўплаётган асосий майдонларда, агар тракторлар экинга зарар бермайдиган бўлса, 25 августга қадар камида бир марта культивация ўтказилади. Бунда культиваторнинг ишчи органларини тўғри ўрнатиш, механизаторлар ишининг сифати, ғўза тупларини сақлаб қолиш ва ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик қатъий назорат остида бўлиши керак;

— тупроқнинг доимо юмшатилган, намлиги етарли бўлган ва бегона ўтлардан тозаланган ҳолда бўлишига эришиш зарур;

— суғориш ишларининг сифати қатъий назорат остига олиниб, ғўзани кўллатиб юбориш ёки чанқатиб қўйишга йўл қўйиш мумкин эмас. Ҳамма ерда 25 августдан кечиктирмай ғўзани суғориб бўлиш лозим. Чунки, сўнгги сув кечиктириб юборилса, ғўза ўсишда давом этиб, кўсакларнинг очилиши, бинобарин, ҳосил йиғим-терими кечикиб кетади;

— 25 августгача ҳамма майдонларда чеканканинг сифатини текшириб чиқиш, лозим топилган участкаларда ғўзани қайта чеканка қилиш керак бўлади;

— августнинг иккинчи ярмидан бошлаб пахта майдонларда сизот сувларни қочиришга киришилади. Шу мақсадларда ҳар бир хўжаликда суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш учун етарли миқдорда техника ва ишчи кучлари ажратилади. Сўнгги культивация билан бир вақтда эгат олиб кетилса, тупроқдаги намлик тез кўтарилади ва натижада кўсаклар барвақт ва бир текис очилади;

— 23 августга қадар ҳар бир далани сифат комиссиясининг акти билан қабул қилиб олиб, дефолиация ўтказишга тайёрланади.

ҒЎЗА ДЕФОЛИАЦИЯСИ ВА ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ҲОСИЛНИ эрта муддатларда йиғиштириб олишда ғўза дефолиациясини ўз вақтида сифатли ўтказиш муҳим аҳамиятга эга. Шунингдек, далаларни машина теримига намунали тайёрлаш ҳам мавсумни тез ва соз якунлаш имконини беради. Шу мақсадларда қуйидаги тадбирларни амалга ошириш тавсия этилади:

— 25 августгача ҳамма хўжаликларда ОВХ трактор пуркагичлари, аэродром ва самолёт вақтинча қўнадиган майдонлар, дефолиантлар тайёрланадиган идишлар, ёнилғи-мойлаш материаллари тайёрлигини ва сифатини текшириб кўриш зарур. Трактор пуркагичларининг бевосита ариқлардан сув олишига йўл қўйиб бўлмайди. Ғўзани дефолиация қилиш даврида агрегатларни икки сменада тўла ишлатиш мақсадида уларни механизатор кадрлар ва техник хизмат кўрсатувчилар билан тўла таъминлаш лозим. Етарли миқдорда дефолиант, махсус коржома ва шахсий ҳимоя воситаларини хўжаликларга келтириб қўйиш ва тақсимлаш керак;

— дефолиацияни бошлашдан икки-уч кун аввал ҳар бир хўжаликда агроном-энтомолог, тракторчилар, қишлоқ хўжалик авиацияси учувчилари, сигналчиларнинг кўргазмали семинарларини ўтказиб, ғўзани дефолиация қилиш пайтида талаб этиладиган қоидаларни уларга тўла тушунтириш лозим бўлади;

— тракторчилар, учувчилар, барча колхозчилар ва совхоз ишчиларининг юқори унумли ишлашларини, техника воситаларидан самарали фойдаланишларини таъминлаш мақсадида уларга зарур шарт-шароитларни яратиб бериш учун алоҳида қайғуриш лозим;

— ғўза дефолиациясини ўтказиш муддатини ва усулини тўғри белгилаш мақсадида ҳар бир колхоз ва совхозда икки-уч кунлик вақт ичида ғўзанинг ривожи ва ҳосилнинг пишиб етилишини ёппасига текшириб чиқиш керак. Шу текширув натижасига қараб, ҳар бир карта ва бригадада дефолиацияни бошлаш муддати белгиланади. Бу ишнинг ошкоралигини таъминлаш учун ҳар бир картага суғоришни тугаллаш ва дефолиация ўтказиш муддатлари кўрсатилган махсус тахтачалар ўрнатилади;

— аввал эълон қилинган тадбирларда белгиланганидек, ўрта ҳосилли майдонларда 75—80 процент ғўзада иккита кўсак, юқори ҳосилли майдонларда эса 3—4 та кўсак очилгандан сўнг дефолиацияни бошлаш керак бўлади. Шундай қилинса, бу йилги шароитда биринчи дефолиацияни 1 сентябрда бошлаб, 6—7 сентябрда, иккинчи дефолиацияни эса 12 сентябрлардан кечикмай тугаллаш мумкин бўлади. Натижада, тахминан сентябрь ойининг иккинчи ярми бошларида терим агрегатларини ишга тушириш, йиғим-теримни ва пахтани давлатга топширишни юксак суръатларда олиб бориш мумкин бўлади;

— ҳамма колхоз ва совхозларда ғўзани прогрессив усул ҳисобланган трактор аппаратлари билан дефолиация қилиш усулини актив жорий этиш зарур. Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва бошқа илғор районларнинг иш тажрибаси шуни кўрсатдики, бу усулни қўллаш ғўза баргининг тез ва ёппасига тўкилишини таъминлайди, қайта-қайта ишлов беришни ва дефолиант сарфлашни камайтиради, машинада терилган пахтанинг ифлосланиши олдини олади, давлатга топшириладиган пахтанинг сифати яхшиланади;

— техникани юқори унум билан ишлатишни таъминлаш мақсадида ОВХ трактор пуркагичларининг карталарга кириш ва чиқиш жойларини авалдан сифатли текислаб қўйиш, ўқариқларни текислаш ва картани бегона ўтлардан тўла тозалаш лозим;

— ғўза дефолиациясини экиннинг дуркунлигига қараб ҳар гектар ҳисобига 2,5—3 килограммдан бутифос препарати сарфлаган ҳолда бошлаш маъқул ҳисобланади. Ғўзани авиация ёрдамида дефолиация қилиш учун камида 150 литр, ОВХ трактор пуркагичлари ёрдамида эса 400—600 литр бутифос суюқлиги сарфланади. Бутифос препарати ўта заҳарли бўлганлиги учун инструкцияга биноан санитария зонасини аҳоли яшайдиган пунктлар ва чорвачилик фермаларига нисбатан минг метр, балиқ хўжалиги сув ҳавзаларидан эса 2 минг метр қилиб белгилаш керак бўлади. Дефолиантлар сепилган пахта майдонларига «Дори сепилган, ҳавфли!», деган ёзув ёзилган огоҳлантирувчи белгилар қўйилади. Бутифос билан ишлов берилган карталарга олти кунгача одамлар киритилмайди;

— ғўза иккинчи марта хлорат магний препарати билан дефолиация қилинади. Бунда ғўзанинг дуркунлиги ва кўчатнинг қалинлигига қараб гектар ҳисобига 10—15 килограмм препарат сарфланади;

— ОВХ пуркагичларига 5- ва 7-номерли наконечниклар ўрнатилади, агрегат эса учинчи ёки иккинчи тезликда ишлайди, насосдаги ҳаво босими уч атмосферадан кам бўлмайди. Тракторлар 60 сантиметрли схемада экилган майдонларда кўпи билан 12 қаторга, 90 сантиметрли схема билан экилган майдонларда эса саккиз қаторга дори сепиб кетиши керак;

— одатда тўрт кундан сўнг ғўзаларнинг ташқи кўринишига қараб дефолиациянинг самарасини аниқлаш мумкин бўлади. Агар дефолиантларнинг таъсири яхши бўлмаган майдонлар аниқланса, айниқса, ғўза тупларининг остги қисмидаги барглар яхши тўкилмаган бўлса, зудлик билан қайта ишлов беришга киришиш лозим;

— дефолиациянинг самарали бўлишига эришиш учун ҳарорат 18—20 градусдан паст бўлмаган пайтда бутифос препаратида, салқинроқ бўлса, хлорат магний препаратидан фойдаланган маъқул. Ҳосилнинг пишиб етилиши кечикаётган ва ҳаво ҳарорати 18 даражадан пасайиб кетган пайтларда гектар ҳисобига 25 килограмм ва ундан кўпроқ хлорат магний препаратини сарфлаган ҳолда ғўзани десикация қилиш лозим бўлади.

Иш графигининг бажарилиши ва дефолиациянинг сифатини доимий катъий контроль қилиб бориш мақсадида ҳар бир хўжалик ва районда махсус комиссия тузилади. Комиссия составига мутахассислар, тажрибали пахтакорлар, механизаторлар, партия, совет ва хўжалик активлари киритилади. Комиссиялар қуйидагиларга алоҳида эътибор беришлари керак:

а) қишлоқ хўжалик авиацияси самолёт экипажи аъзоларининг дефолиация ўтказиш юзасидан белгиланган вақтга ва учиш баландлигига камида (5—7 метр) аниқ риоя қилишлари;

б) заправка пунктларида препарат суюқликларини тўғри тайёрлаш, самолётлар ва ОВХ трактор пуркагичлари билан ҳар гектар майдонга белгиланган миқдорда заҳарли дори сепиш.

Қишлоқ хўжалик авиацияси самолёти экипаж аъзоларини, ОВХ трактор пуркагичлари тракторчиларини, заправкачиларни, сигналчиларни ва бу ишда банд бўлган бошқа кишиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида дефолиациянинг сифати, айниқса, биринчи ишлов беришдан сўнг ғўза баргининг яхши тўкилишига қараб уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш чораларини кўриш зарур. Шу билан бир вақтда дефолиацияни сифатли ўтказмаган ва ишда бракка йўл қўйган кишиларга қарши таъсирли чоралар кўриш лозим.

Область пахтакорлар совети барча қишлоқ меҳнаткашларини дефолиацияни уюшқоқлик билан қисқа муддатларда сифатли ўтказишга, далаларни машина теримига намунали тайёрлашга, бу билан терим агрегатларининг юқори унум билан тўхтовсиз ишлашини таъминлашга, давлатга пахта сотиш юзасидан 1980 йил ва ўнинчи беш йиллик социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга, КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга даъват этади.

Ушбу тавсиялар область пахтакорлар советининг 15 августда бўлиб ўтган кенгашида маъқулланган.

БЎРСИЛДОҚ НОНЛАР

«Ўзбекбирлашув»га қарашли Солдатское нон комбинатидамиз. Дарвозадан ён томонига катта ҳарфлар билан «Нон» деб ёзиб қўйилган усти ёпиқ машиналар тинимсиз кириб чиқиб туради. Улар эрта сахарданоқ район маркази ва хўжаликлардаги савдо шахобчаларига тандирдан эндигина чиққан иссиқ ва бўрсилдоқ нон етказиб берадилар.

Биринчи сменанинг иш бошланганига эндигина бир соат вақт бўлган. Ўз касбининг усталари Рашида Булатова ва Мавлуда Эгамбердиевалар тўла қозондаги қорилган хамирни формаларга солишяпти. Қолипга солинган бу хамирлар 45 минут давомида тандирда туради. Сўнгра маҳсулот тўппа-тўғри экспедицияга жўнатилади.

Ана шу жараён ҳар куни, ҳар соат қайтарилади. Шунинг учун ҳам бу ерда меҳнат қилаётганлар ўз касбининг ҳақиқий усталари ҳисобланишади. Ахил коллектив аъзолари баракали меҳнат қилиб ҳар куни савдо шахобчаларига 20 тоннадан нон ва нон маҳсулотлари етказиб беришмоқда.

Комбинатда уюштирилган ўзаро социалистик мусобақада Медат Тўхтаров бошлиқ нон цехи ва мастер Владимир Арутюнов бошчилигидаги лимонад цехи ишчилари пешқадамлик қилишяпти.

Нонвойлар якунловчи йилнинг етти ойи мобайнида пландаги 3775 тонна ўрнига 3950 тонна озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрлашиб, бу борадаги планларни 104,6 процент бажардилар. Лимонад цехи ишчилари эса етти ойда 24,6 минг декалитр ўрнига 26,6 минг декалитр маҳсулот ишлаб чиқардилар. Шунингдек, музқаймоқ ишлаб чиқарувчилар ҳам мусобақада улардан ортда қолишмаяпти. Улар саратон кунларида район аҳолиси учун планда белгиланган 18 тонна ўрнига 25 тонна музқаймоқ етказиб бердилар.

Комбинат ишлаб чиқаришни бошқаришнинг комплекс системасига ўтган. Янги системага кўра бу ерда меҳнат қилаётган 145 кишининг ҳар бири ўз ишига жавоб беради. Самарали меҳнат қилаётган аҳил коллектив квартал якунига кўра область матлубот жамиятининг иккинчи даражали дипломи ва пул мукофотини олишга сазовор бўлди.

КПСС XXVI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб меҳнат қилаётган нонвойларнинг шу кунлардаги асосий мақсадлари якунловчи йил план — топшириқларини 15 декабргача бажаришдир.

Н. ЎТЕГЕНОВ,
Ғалаба райони.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ҚАРОВСИЗ БЕКАТЛАР

Қўйлиқ бозори яқинидаги енгил машиналар турадиган кенг ва катта бекатнинг ён-атрофини кузатсангиз таъбингиз бузилади. Ҳар ерга тўплаб қўйилган ахлат уюмлари, шиша синиқлари, сигарета қолдиқлари яқин орада бу ер супуриб-сидирилмаганидан дарак бериб турибди. Бир томони катта бозор, халқ тинмай келиб-кетадиган жой бўлсаю, бундай тартибсизликка йўл қўйилса? Наҳотки тегишли ташкилотлар бундан бехабар бўлсалар?

Шаҳар томон юрсангиз «Табассум» бекатида ҳам санитарияга хилоф ҳолнинг гувоҳи бўласиз. Эски ботинкалар, ишдан чиққан газ плиталари ёки қурилиш чиқиндилари дейсизми — ҳаммаси «бисёр». Фақатгина саломатлик гарови — тозалик йўқ, холос.

Умуман олганда Қўйлиқ бозори яқинидан бошлаб Тошхўжаев номли бекатга қадар аҳвол шу тариқа. Куйбишев район ободонлаштириш бошқармасининг ходимлари саломатлик гарови бўлмиш — тозаликка риоя қилишса кўнгилдагидек бўлар эди.

Ф. ШАЙМУҲАМЕДОВА.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ — ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ТОҒ ЭТАГИДАГИ МАМЛАКАТ РЕВОЛЮЦИЯ ЙЎЛИДА

19 АВГУСТ — АФҒОНИСТОН ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ, МУСТАҚИЛЛИК ТИКЛАНГАН КУН

Кобул шаҳри яқинидаги Пағман деган жойда олд томонидан тўртта оқ устун билан безатилган зафар арки қад кўтариб турибди. Аркнинг юқори қисмида бир-бирига туташтирилган тўп билан милтиқ белгиси тасвирланган. Бу арк афғон халқининг 1919 йилда мустақилликни курашиб қўлга киритганига, унинг инглиз босқинчилар устидан қозонган ғалабасига бағишланган. Инглиз босқинчилар қарийб юз йил мобайнида мамлакатни ўз таъсирига бўйсундириш учун уриниб келган эдилар. 1919 йил 19 август афғон халқининг миллий байрами — мустақиллик тикланган кун бўлиб қолди. Совет Россияси ўша йилиёқ Афғонистонни таниди. Бу эса Афғонистон мустақиллигини янада мустаҳкамлаш ва Афғонистон билан СССР ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришга самарали таъсир ўтказди.

Тоғ этагидаги мамлакат деб аталган Афғонистон миллий тикланиш ва ривожланишнинг узоқ йўлини босиб ўтди. 1973 йилда қирол режими ўрнига республика ташкил топди. Аммо Афғонистон халқи буржуа тузумига хос бўлган тартиблар билан муроса қилишни истамас эди. 1965 йилдаёқ тузилган Афғонистон халқ-демократик партияси революцияга замин тайёрлади. Бу революция 1978 йилнинг 27 апрелида амалга оширилди. Аммо революция босиб ўтган йўл енгил йўл эмас эди. Революциянинг 1979 йил декабрь охиригача давом этган биринчи босқичида бир қанча жиддий хато ва нуқсонларга йўл қўйилди. Ҳокимият тепасига суқилиб кириб олган ва революция ишига хиёнат қилишни мўлжаллаган Х. Амин группаси бунинг учун айбдор бўлиб чиқди.

Апрель Революциясининг 1979 йил 27 декабрда бошланган иккинчи босқичи Бабрак Кармал бошчилигидаги ҳукуматни мамлакатга раҳбарлик қилиш даражасига кўтарди. Бабрак Кармал Афғонистон халқ-демократик партиясининг асосчиларидан бири эди. У ана шу партия Марказий Комитетининг Бош секретари, республика революцион кенгашининг раиси ва республиканинг бош министри бўлиб қолди. Ўша пайтдан бошлаб афғон халқининг тарихида янги саҳифа очилди.

Революциянинг ғалабаси ва мамлакат чинакам мустақиллигининг мустаҳкамланиши империалистик доиралар, Хитой гегемончилари, Покистондаги ҳарбий диктатура ва маҳаллий реакция кучларининг дидига ёқмади. Покистондаги жуда кўп лагерларда Америка ва Хитой инструкторлари тайёрлаган соткин шайкалар қўшни Покистондан Афғонистон территориясига юбориб турилганлиги сабабли афғон халқи революция ғалабаларини ҳимоя қилишга мажбур бўлди. Исломни ҳимоя қилиш деган сохта шиорлар билан ниқобланган турли-туман афғон реакцион партиялари ва гуруҳлари ана шу лагерларда ўзига маскан топди. Бу гуруҳларнинг қўпорувчилик фаолияти шу йилнинг февраль ойидаги вақеаларга олиб келди. Революция душманлари Кобул кўчаларида тартибсизлик чиқариш, ҳукуматга қарши намойишлар ўтказиш, корхоналарда диверсия уюштиришга урундирлар. Революцион халқ кучлари бу ҳуружларни дарҳол бостирдилар.

Шундан кейин реакция қўпорувчилик ишларининг оғирлик марказини вилоятга кўчирди. Бу ерда реакцион шайкалар давлат ва партия муассасалари ҳамда мактабларга ҳужум қилдилар, активларни, ўқитувчиларни ўлдирдилар.

Ҳозир Кобулда ёзнинг жазирама кунлари. Ҳарорат кундузи Цельсий билан қирқ даражага кўтарилади. Кун ўрталарида кўпинча иссиқ шамол — афғон шамоли эсиб туради. Ҳаммаёқни чанг тўзон босиб кетади. Шундан кейин ҳаво очилиб кетиб, нафас олиш енгиллашади, офтоб яна чарақлайди.

Кобул жаҳоннинг энг қадимий шаҳарларидан биридир. У 1773 йилда Афғонистоннинг пойтахти бўлиб қолди. Бу ерда мамлакат ҳаётининг ҳарорати жуда аниқ сезилиб туради. Корхоналар ва магазинлар ишлаб турибди, кўчаларда қатнаб турган автомашиналарнинг сон-саноғи йўқ. Шаҳарда шарқ мамлакатларига хос бозор ва дўконлар кўп. Шу кунларда бозор ва дўконларда ширин-шакар қовун ва тарвузлар сероб.

Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг июль ойи охирида чақирилган пленуми «Партия ва халқнинг ҳамма кучи контрреволюцияни тор-мор этиш учун» шиори остида ўтди. Пленумда таъкидлаб ўтилганидек, кейинги вақтларда афғон армияси исёнчиларнинг йирик қисмларини тугатиш соҳасида бир қанча муваффақиятли операциялар ўтказди. Бу эса вазиятни барқарор қилишга ёрдам берди. Вилоятлар ва уездларнинг талайгина қисмида революцион тартиблар амалга оширилмоқда. Босмачиларга қарши олиб борилаётган кураш тўғрисида ҳар куни матбуотда эълон қилинаётган маълумотлар ҳам буни тасдиқлайди.

Мен Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Бабрак Кармални шундай қисмлардан бири билан учрашганлигини кўришга муяссар бўлдим. Кобулдаги олий ўқув юртларининг 120 кўнгилли студентларидан тузилган 5 отряд Лағмон вилоятининг ерлари бўйлаб жанг билан ўтиб, уездларни ва аҳоли пунктларни босмачи шайкаларидан тозалашда маҳаллий маъмурларга ҳамда хавфсизлик кучларига кўмаклашди. Кобулдаги халқлар уйи—ҳукумат резиденциясида ўтказилган учрашув ёшларнинг революция ишига содиқ эканлигини ифода этувчи ёрқин намойишга айланди.

Корхоналар нормал ишлаб турибди. Кобулда Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган нон комбинатида, Жангалак авторемонт заводида бўлган вақтимда бунга ишонч ҳосил қилдим.

Қишлоқ жойларда дон ўрим-йиғими муваффақиятли ўтмоқда. Бу йил ўтган йилдагидан кўпроқ ҳосил етиштирилди. Давлатнинг уруғлик дон ва ўғитлар билан деҳқонларга бераётган катта ёрдами, шунингдек ҳозир кенг тус олган кооператив ҳаракатининг ривожланиши натижасида бунга эришилди.

АДР ҳукумати ишчилар синфининг фаровонлигини юксалтиришга катта эътибор бермоқда. Бабрак Кармал Афғонистон касаба союзлари марказий правлениеси пленумининг қатнашчилари билан яқинда учрашган вақтда ишчиларнинг иш ҳақини ошириш, меҳнат тўғрисида шу пайтнинг талабларига жавоб берадиган янги қонунни ишлаб чиқиш, ишсизликни тугатиш тўғрисидаги масалаларни ва бошқа масалаларни очиқ муҳокама қилди.

Ўз тақдирини ўз қўлига олган ва революция ғалабаларини охиригача ҳимоя қилишга шай бўлиб турган афғон халқининг кўп қиррали ҳаёти ана шундай.

Республикага қарши фитна уюштираётган ташқи империалистик кучларга ва ички аксилинқилобга қарши курашнинг оғир кунларида афғон халқига ёрдам берган совет халқи бу халқнинг ўз миллий байрами кунида тараққиёт ва равнақ топиш йўлида муваффақиятлар қозонишини тилайди.

Л. ВОЛЬНОВ.
(ТАСС мухбири).
Кобул.

ЯПОНИЯ САВДО-САНОАТ ДОИРАЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

ТОКИО, 18 август. (ТАСС мухбири). СССР билан ўзаро манфаатли савдо-сотиқ қилаётган Япония савдо-саноат доираларининг намояндалари Қўшма Штатларнинг авантюрачилик йўлига кўр-кўрона эргашиш сиёсатига барҳам беришни ҳукуматдан тобора қатъият билан талаб қилмоқдалар, бу сиёсат Япония экономикасига жуда катта зарар етказаётганини айтмоқдалар.

«Майнити» газетасининг хабар қилишича, Япония ташқи савдо кенгаши маъмурлардан Совет Иттифоқи билан савдо-иқтисодий муносабатлар соҳасидаги ҳамма чеклашларни бекор қилишни талаб қилмоқдалар. Бу чеклашлар Қўшма Штатларнинг тазйиқи билан жорий этилган эди.

Мамлакатнинг савдо-саноат доиралари Совет Иттифоқи билан узоқ муддатли савдо-иқтисодий битим тузилишини, умуман Япония—Совет муносабатлари яхшиланишини талаб қилмоқдалар, деб уқтиради матбуот.

Либерал демократик партиянинг калтабин сиёсати, Япония корхона эгаларининг фикрича, Япониянинг манфаатларига катта зарар етказмоқда ва савдо-иқтисодий соҳада жуда яхши мижоз бўлмиш Совет Иттифоқи билан қилинаётган алоқадан кўриладиган манфаатдан маҳрум бўлишга олиб бормоқда.

«Нихон кэйдзай» газетаси Япония ташқи сиёсатидаги советларга қарши йўл ҳалокатли оқибатларга олиб бориши мумкин, деб огоҳлантирмоқда. СССРнинг манфаатлари писанд қилинмас экан, Япония ва Узоқ Шарқнинг хавфсизлигини гарантиялашга умид боғлаб бўлмайди, деб уқтиради газета. Бундан ташқари шимолдаги қудратли қўшни давлатга нисбатан подўстона сиёсат манфаатли бозордан маҳрум бўлишни билдиради ва Японияга узоқ муддатли истиқбол нуқтаи назаридан катта иқтисодий зарар етказади, деб таъкидланади мақолада.

Г. ГАВРИЛЕНКО.

ИНДЕЕЦЛАРНИНГ АҲВОЛИ НОЧОР

БРАЗИЛИЯ. Бразилия маъмурлари индеецларнинг Чукаураман қабиласи аъзолари билан помешчиклар малайлари ўртасида Мату-Гросу штати районларидан бирида бўлган қонли тўқнашув тафсилотларини текшира бошладилар. Маҳаллий матбуотнинг хабар қилишича, заминдорлар ўзларининг жуда катта ер-мулкларини индеецлар яшаб турган жойлар ҳисобига кенгайтиришга аҳд қилганлар. Уларнинг малайлари қонунга хилоф равишда индеецлар қароргоҳига бостириб кирганлар ва ўрмондаги дарахтларни кеса бошлаганлар. Ғазабланган индеецлар чақирилмаган меҳмонларга зарба берганлар. Натижада 15 киши ўлган.

Мамлакат туб аҳолисининг аянчли аҳволи кўпдан бери Бразилия жамоатчилигининг диққат-эътиборини ўзига тортмоқда. 1500 йилда Португалиянинг денгиз сайёҳи Камбрал ҳозирги Бразилия соҳилларига тушганида унинг территориясида 2,5 миллиондан кўпроқ индеец истиқомат қилар эди. Энди атиги 200 мингга яқин индеец қолган.

(ТАСС, 18 август).

АМЕРИКА КЕМАЛАРИ МИСРГА КЕЛДИ

ҚОҲИРА, 18 август. (ТАСС). АҚШнинг олтинчи флоти таркибига кирувчи Америка ҳарбий кемалари группаси тўрт кунлик «дўстона визит» билан Мисрнинг Искандария портига келдилар.

Гарчи МЕН агентлиги Америка кемалари визитининг мақсадларини хабар қилмаётган бўлса ҳам, обзорчилар буни АҚШ билан Миср ҳарбий ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида қўйилган навбатдаги қадам, деб билмоқдалар.

КОБУЛ — Афғонистон Демократик Республикасининг сиёсий, иқтисодий ва маданий марказидир. Юксак тоғлар орасидаги кенг водийда жойлашган бу катта шаҳар ҳозир тинч ҳаёт кечирмоқда. Бозорлар эртаю-кеч кишилар билан гавжум. Корхоналар ва муассасалар, кинотеатр ва чойхоналар нормаль ишлаб турибди. Суратда: шаҳарнинг марказий қисмида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ТАҚРИЗ

ШЕЪРИЯТГА САМИМИЙ МЕҲР

Ёш адабиётшунос Ортиқбой Абдуллаевнинг яқинда Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти чоп этган «Шеъриятнинг тиниқ осмони» тўпламини ўқий бошлаган китобхон босиқ мулоҳазалар оламига кириб боряпман, деб ўйлайди ва китобни катта қизиқиш билан ўқиб чиқади. Арузнинг узоқ ўтмиши, кескин мулоҳазалар уйғотаётган бугунги аҳволи, баҳор тошқинидай шиддатли ёшлар шеърияти ҳақидаги ҳаяжонли баҳслар, М. Шайхзоданинг момоқалдироқдай гулдираган овозига жўр бўлиб битилган сатрлар, ўзбек халқининг маданияти ва улкан фарзандларига қайноқ муҳаббат, таниқли олим Х. Кўрўғли билан ўзбек адабиёти тарихи хусусидаги кескин баҳс билан бошланади. М. Шайхзода, У. Носир, Э. Воҳидов, Ж. Камол каби шоирларнинг ғазаллари ҳақида сўз юритар экан, ёш олим мезон сифатида Алишер Навоий ижоди ва эстетикасига, Шарқнинг буюк мутафаккирларининг арузга берган таърифига суянади. Арузда илгари ҳам, бундан кейин ҳам «маъно ва фикр устун туради», деб ёзади муаллиф. Ўз фикрини XIII асрда яшаган арузшунос Шамсиддин Қайс Розийнинг ушбу сўзлари билан исботлайди: «Сохталикдан қочиш, яхши ва ёмон гапларни бир-биридан ажрата билиш, ёлғон ташбеҳлардан, хира ишоратлардан, мушкул имолардан, қайтариқ сўзлардан, такрорий тажнислардан, узун истиоралардан, нотўғри мажозлардан, оғир ва ғализ ибораларидан ҳазар қилмоқ даркор». Мақола бошида келтирилган бу фикр ҳозир яратилаётган баъзи бир маза-матрасиз арузий шеърлар, шу ёмон шеърларга қараб аруз ҳақида билдирилаётган бир томонлама гаплар устидан ҳукмдек таассурот қолдиради.

Аруз тўғрисидаги мулоҳазалар, келтирилган факт ва иқтибослар ёш олим адабиётимиз тарихини, мураккаб аруз илмини анча пухта билишини кўрсатади. Муаллиф ёш шоирларнинг аруздаги шеърларини таҳлил қилади, камчиликларини кўрсатади, изланиш йўллари хусусида фикр юритади. Аруз-поэзиянинг бир гўзал вазни, токи поэзия бор экан, аруз абадий яшаяжагига ўзи тўла ишонади ва бу ишончини бизга ҳам юқтиради.

О. Абдуллаев тўпламида ҳозирги адабий жараён, айниқса ёшлар поэзияси, адабий танқид масалалари алоҳида ўрин тутади. Китобга жамланган етти мақоладан бири М. Шайхзода ижодига бағишланган бўлиб, тўрттаси, шу жумладан биз тўхталган аруз ҳақидаги мақолада асосан ёшлар поэзияси ва иккитасида ҳозирги адабий танқиднинг аҳволи ва муаммолари таҳлил қилинади. Бу бежиз эмас. Жавлон уриб ривожланаётган ҳозирги поэзиянинг жозибаси, табиат манзараларининг шоирона тасвири, инсон руҳиятидаги мураккаб жараёнлар, туйғуларни сувратлаш маҳорати ҳақида сўз юритиш ҳар бир мунаққиднинг халқ олдидаги муқаддас бурчидир. О. Абдуллаев Алишер Навоий, Ойбек, Шайхзода, Усмон Носир каби сиймолар шеъриятини фахр ва миннатдорлик билан улуғлар экан, Рауф Парфи, М. Жалил, А. Шер, М. Қўшмоқов каби истеъдодли шоирлар ҳақида чуқур меҳр-муҳаббат билан тўлқинланиб битилган сатрлари объектив ва ҳаққонийлиги билан эътиборни тортади. Р. Парфи, М. Қўшмоқов шеърлари кўпгина танқидчиларнинг адабий-танқидий мақолаларида тилга олинсада, уларнинг изланишларидаги ютуқ ва камчиликлар ўзининг ҳаққоний баҳосини олгани йўқ. О. Абдуллаев Р. Парфи ижодининг муҳим хусусияти—замонавий кишилар руҳининг ранг-баранг манзараларини акс эттиришини яққол англайди. Рауфнинг бир шеъридан чиройли парча келтириб, бундай таҳлил қилади: «Бу ердаги ёрқин образлар ҳаёлимизга қанот бағишлайди, мисралардаги ажиб нафосат юрагимизга илиқ туйғулар олиб киради».

Биз «дарё мавжларидаги ғазал»ни (образнинг оригиналлигини қаранг-а!) ўқигандек, эгилиб китоб ўқиб турган майсаларни кўргандек шодланиб кетамиз...».

Муаллиф ғализ шеър ҳақида ҳам очиқ гапни айтади, нуқсонларини кўрсатиб, маслаҳат беради. Э. Охунова, О. Матчон, О. Холдор каби таниқли шоирларнинг айрим шеърлари ҳақида ўз фикрини дадил ўртага ташлайди.

О. Абдуллаевнинг «Билиб ёзган яхши» мақоласида таниқли олим Х. Кўрўғлининг Москвада рус тилида чоп этилган «Ўзбек адабиёти» дарслиги таҳлил қилинади. Тўғрироғи, О. Абдуллаев олим билан кескин баҳс қилади. Бу баҳсда биз тамоман О. Абдуллаев тарафида бўламиз. Негаки, таниқли олим ўзбек адабиёти тарихи фанининг ютуқларидан бехабарлиги тарихий-илмий фактлар таҳлилида аниқ ва ишонарли очиб берилади. Бу мақоладан яна бир масала ўзидан равшанлашади: адабиёт тарихи ҳақида ёзган вақтда унинг чуқур илмийлигини, тарихан ҳаққонийлигини таъминлабгина қолмасдан, ўтмиш ҳақида муҳаббат билан гапириш керак. Шундагина тарихга жон киради, ўтмиш замонавий аҳамият касб этади, халқ онгининг ўсишига таъсир кўрсатади.

«Мунаққиднинг биринчи китоби» сериясидаги ёш адабиётшунос О. Абдуллаевнинг «Шеъриятнинг тиниқ осмони» китоби адабий танқидчилар сафига иқтидорли мунаққид кириб келаётганини кўрсатиб, ҳали у адабиётимизнинг долзарб проблемаларини ҳал этишда, ижодкорларнинг халқимизга манзур бўладиган асарлар яратишларида кўмаклашишига умид уйғотади.

Нурмуҳаммад ХОЛЛИЕВ,
филология фанлари кандидати.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ АЪЛОЧИЛАРИ

«Меҳнат муваффақиятларимиз — КПСС XXVI съездига!» Бу ҳозирги кунларда Пискент қурилишларида меҳнат қилаётган Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институти санитария-гигиена факультетининг Ибн Сино номидаги студентлар қурилиш отряди коллективининг жанговар шиорига айланган. Қурувчи студентлар «Ташминстрой»нинг 6-қурилиш бошқармасига қарашли 2-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари билан бир сафда туриб, ҳар бири 16 квартирали 4 та турар-жой биносини бунёд этишяпти.

Студентлар қурилиш отряди коллективи меҳнат семестри мобайнида 40 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаришни режалашган. Улар ўртасида авж олган мусобақада У. Бўриев, С. Қодиров, Х. Ашировлар бошлиқ студентлар бригадалари коллективлари пешқадамлик қилишмоқда.

Бўлажак шифокорлар бевосита қурилиш майдонларида меҳнат қилиш билан бир қаторда мактабгача тарбия муассасаларига оталиқ ёрдами кўрсатишяпти.

●

ТАБИАТ ҚУЙИНИДА

Эрта тонгда кетма-кет икки автобус келиб Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси олдида тўхтади. Ишчилар шу автобусларда тоғ бағрига жўнаб кетадилар. Дам олиш кунларини табиат қўйнида ўтказдилар.

Фабриканинг Оқтошдаги дам олиш зонаси шанба ва якшанба кунлари ишчилар билан ҳамиша гавжум бўлади. Сойлиқдаги пионер лагерида эса ишчиларнинг фарзандлари ҳордиқ чиқаришяпти. Дам олиш кунлари ишчиларнинг бир қисми лагерь томон йўл олади. У ерда фарзандлари билан дам олиш кунларини соз ўтказишади.

Ўтган ойларда ўнлаб ишчилар марказий курортларда дам олиб қайтдилар. Фабрика профилакторийси ҳам ишчиларга ёқиб қолган. Ҳар ойда бу ерда 25 киши даволаниб яна меҳнат кучоғига қайтмоқда.

Корхона маъмурияти яқинда Тошкент саёҳатлар бюроси билан янги шартнома имзолади. Шартнома бўйича саёҳатлар бюроси ишчиларни бундан буён Чорвоқ, Тошкент денгизи, Оҳангарон сув омборига олиб чиқади.

М. ЗАРИПОВ.

ИШЧИЛАР МАГАЗИНИ

«Ташсельмаш» заводининг территориясида ўз-ўзига хизмат кўрсатиш методида ишлайдиган янги сабзавот магазини фойдаланишга топширилди. Харидорлар учун барча қулайликлар яратилган бу савдо масканида кулинария маҳсулотлари ва ярим фабрикатлар бўлими ҳам бор. Магазин ҳузуридаги кафетерий хизматидан ишчилар мамнун. Корхона маблағи ҳисобидан қурилган бу магазин ёруғ ва шинамлиги билан ҳам эътиборга сазовор. Суратларда: магазин залларида.

Р. Шамсуддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

Спорт

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

Мамлакат футбол чемпионатининг навбатдаги учрашувини сафарда ўтказган «Пахтакор» футболчилари яна мағлубиятга учрадилар. Бу сафар тошкентликлар Краснодарда «Кубань» командасига 0:3 ҳисобида ютқаздилар.

Чемпионатнинг 19-тури мухлислар кутганидек натижа бермади. Учта учрашувда ҳисоб очилмади. Шу турнинг асосий ўйини Москвада Марказий Армия спорт клуби билан «Спартак» ўртасида бўлди. Бу икки команданинг биринчи даврадаги баҳсида армиячилар 1:0 ҳисобида ғолиб келган эдилар. Иккинчи даврагининг такрор ўйинида «Спартак» ҳам, ЦСКА ҳам бир неча марта қулай имкониятдан фойдалана олмади. Таблодаги 0:0 рақами ўзгармай қолди. Минскда маҳаллий «Динамо» ва «Шахтёр» шунингдек пойтахтда «Локомотив» — «Торпедо» ўртасидаги учрашувларда ҳам ҳисоб очилмади.

«Нефтчи» ўз майдонида «Қайрат» командасини 2:0 ҳисобида енгди. Киев шаҳрида маҳаллий динамочиларнинг тбилисилик клубдошлар билан бўлган учрашувида Украина футболчилари битта тўп киритиб, иккита очко олдилар. «Черноморец» — «Арарат»ни 3:2 ҳисобида енгди. Фақат биргина учрашувда майдон эгалари ён босишга мажбур бўлишди. «Карпати» «Зенит»га 1:2 ҳисобида ютқазди.

Кеча Москва динамочилари ва Ростов армиячилари ўртасидаги ўйин билан 19-турга якун ясалди.

ФАХРИЙ УНВОН МУБОРАК

Москва олимпиадасида Совет спорти шарафини муваффақиятли ҳимоя қилган бир группа спортчиларга СССР Спорт комитети қарорига биноан «Хизмат кўрсатган спорт мастери» фахрий унвони берилди. Ана шундай юксак унвонга муяссар бўлганлар орасида республикамиз вакили чавандоз Юрий Ковшов ҳам бор.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ БЎСАҒАСИДА

28 августда Парижда велопойгачиларнинг жаҳон чемпионати старт олади. Шу кунларда Таллинда энг кучли спортчилар иштирокида саралаш мусобақалари ўтказилмоқда. Биринчи кун 100 даврага группа пойгасида иккита ярим финал баҳслари бўлди. Финалда қатнашиш ҳуқуқини берадиган 30 та йўлланмага даъвогарлик қилганлар орасида халқаро мусобақаларда катта тажриба тўплаган спортчилар кўп эди. Республикамиз вакили И. Раҳимов ана шу кучлилар баҳсида муваффақиятли қатнаша олиб, 23 очко тўплади ва финалга чиқди.

АНТИҚА РЕЖА

Ҳаммаси ўша чақириқ қоғозидан бошланишини Йўлчи қаердан билсин? Бир амаллаб кириб олган Самарқанд кооператив институтига навбатдаги имтиҳон сессиясига боришни ўйлаб, боши қотиб қолди. Ҳа, айтгандек, мушкулнинг калити Шоирада-ку! Жияни 1977 йилдан буён ўзи мудирлик қилаётган магазинда сотувчи. Савдода кўзи пишиб қолган.

— Яхши келдинг, жиян, маслаҳат бор, — Йўлчи Шоирани ишга солди. — Ўқишга чақиришибди, магазинни топшириб кетишга эса ишончли одам йўқ..

— Нима деяпсиз, тоға,— Шоира унинг фикрини эшитиб, эътироз билдирди. — Ҳали мудирликни эплашимга анча вақт бор.

— Девор йиқилсаям ичкарига йиқилсин, дегандим... Қолаверса шундай вақтда сенга суянмасам кимга суянаман.

Шоира бир зум жим бўлиб қолди. Хаёлидан беихтиёр тўйида тоғасининг елиб-югуриб қилган хизматлари-ю, қимматбаҳо тўёна — совғалари ўтди.

— Бу ёғи йигирма-ўттиз кун. Нима деган гап? Қайтишим билан магазинни ўзимга топширасан.

Охирги сўзлардан кейин қиз дадиллашди...

Чиноз район матлубот жамиятига қарашли 28-магазинга Шоира Юнусова вақтинча мудир қилиб тайинланди. Магазинни қабул қилиш олдидан янги мудирнинг юраги «шувв» этиб кетди. Чунки, 16 минг 839 сўмлик камомад бор эди.

— Бунинг йўли осон, жиян. Ҳаммасини ўзим тўғрилайман.

Йўлчи аллақаердан тезда мол келтириб, камомадни қоплади. Инвентаризация тугаганидан сўнг эса уларни қайтадан олиб кетди. Иш хамирдан қил суғургандек, енгил кўчди.

Шоира Юнусова катта савдо шохобчасига мудирлик қила бошлади. Йўлчи эса имтиҳон сессияларини топшириб бўлди, бироқ қайтишга шошилмади. «Магазинни бир карра топширганман. Энди қайтадан бўйин тутиб бериш ақлли одамнинг ишими? Йўқ, Йўлчивой, эс-ҳушинг жойида. Энди ўрнингни бошқа ердан қидир», уқтирарди у ўзига ўзи.

Ошна-оғайнилар бор бўлсин, уларнинг паноҳида тезда ёғлигина жой ҳам топила қолди. «Промстройматериали» трестига қарашли Чиноз шаҳридаги савдо марказига директор этиб тайинланди. Янги коллективда савлат ҳам, обрў ҳам жойида.

Бироқ тоға-жиян ўртасидаги «савдо» ҳали тугамаган эди. У айниқса, Шоиранинг ҳомиладорлик отпускаси яқинлашгани сайин авжига чиқди. Магазинни бошқа кишига топшириш керак — камомад эса аниқ. Шоира ҳар дақиқада ўзини ишонувчанлиги, сохта муомалага «лаққа» тушганлиги учун койир, қилмишига пушаймон ерди. Хомчўтига кўра мудирлик қилган пайтларида ҳам анчагина камомадга йўл қўйганга ўхшайди...

—Тоғангнинг боши омонлигини тилайвергин. Келган балони ўзим даф этаман — Йўлчи Шоирани шундай сўзлар билан овутиб жўнатгач, ўйланиб қолди. Жияни ҳам қизиқ, пул берса кўнмай, мол топиб берасиз, деб икки оёғини бир этикка тиқиб олди.

Ҳаёлига хилма-хил фикрлар айқаш-уйқаш бўлиб кела бошлади. Миясида янги режасини хўп пишитиб, ниҳоят бир тўхтамга келди шекилли, ишхонасига йўл олди....

— Кираверинг, Муяссархон, қани яқинроқ ўтиринг-чи.

Кимсан, директорнинг муомаласи, «сиз-сизлаб» юқорига таклиф этиши, нархи туширилган моллар бўлимининг сотувчиси М. Солиевага ёғдек ёқиб тушди. Яхшироқ ўрнашиб, «хизмат» дегандек, Йўлчига тикилди.

— Бир-биримизни хафа қилмай ишлайверсак, ёмон бўлмайди. Кичкинагина хизмат бор...

— Қўлдан келса, жоним билан. — Енгил тортиб юзига ним табассум югурди унинг.

Гапга тушунганнинг садағаси кетсанг арзийди. Муяссар сал иккиланса-да, Йўлчининг далдаси билан ҳали савдога чиқмаган 240 дона аёллар костюмини тахлашга киришди. Нархи ёзилгани учун улар солинган қутилар ими-жимида ёқиб ташланди. Йўлчи костюмларни енгил автомашинасига ортиб, тонг маҳалда 28-магазинга келтирди. Бироқ магазин ёпиқлиги туфайли юкларни вақтинча қоровулхонага туширди. Кейин калитни топиб, ичкарига ташиди. Шу тариқа 8610 сўмлик молларнинг нархи бир зумда эски баҳоси 17083 сўмга кўтарилиб 28-магазин омборидан жой олди. Шоира отпускага чиққач, бу моллар фактураси йўқолган деб район матлубот жамиятига топширилди.

Йўлчининг хаёллари сароб бўлиб чиқди. Текшириш ва ревизия ҳужжатлари асосида унинг товламачилиги, даромад кетидан қувиб тутган қингир йўли фош этиб ташланди. Й. Сунватов, Ш. Юнусова ва М. Солиевалар судда ўз айбларига тўлиқ иқрор бўлдилар.

Бироқ шу ўринда бир ҳақли савол туғилади. Матлубот жамияти раҳбарлари савдо шохобчаларидаги бу воқеалардан тамомила бехабармикинлар? Бу ерда савдо қоидаларининг қўпол равишда бузилиши, бир магазин молларининг хоҳлаган пайтда бошқасига ташилиши, шунингдек, кадрлар қўнимсизлигининг олдини олиш учун кескин чоралар кўрилиши зарур.

А. БОБОБЕКОВ,
Қ. КАРИМОВ.

ТЕКИНХЎРЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

КЎП СЕРИЯЛИ ФИЛЬМЛАР

Ўзбекистон телевизион студиясининг ижодий коллективи яна бир видеофильм билан миллионлаб томошабинларни мамнун қилди. Истеъдодли ёш адиб Ў. Усмоновнинг «Гирдоб» романи асосида яратилган бу кўп серияли фильм ўзига хос бадиий полотно бўлиб қолди.

Телестудия бу соҳадаги хайрли ишни яна давом эттиради. Китобхонларга манзур бўлган йирик асарлар бўйича янги видеофильмлар яратилади. Атоқли адиб Асқад Муҳторнинг «Бўронларда бордек ҳаловат» қиссаси ҳам ўзининг телеэкрандаги талқинини топади.

Ижодий коллектив бу прозаик асар асосида кўп серияда телевизион лента яратиш устида қизғин иш олиб боришни мўлжаллаб қўйди.

А. АЛИЕВ.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОВАРЛАР — ХАЛҚҚА!

«ОРБИТА» МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ-РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ.

«РЕКОРД—340»—ОҚ-ҚОРА ТАСВИРЛИ ТЕЛЕВИЗОР БЎЛИБ, ЭКРАНИ ДИАГОНАЛЬ БЎЙИЧА 50 САНТИМЕТРДИР.

ОЛИЙ ДАРАЖАДА ПУХТА, МУСТАҲКАМ, ЗАРУР ТЕЛЕВИЗИОН КАНАЛГА АНИҚ СОЗЛАШ, ОШИРИЛГАН ДАРАЖАДА ЁРУҒ ВА ТАСВИРНИНГ КОНТРАСТЛИГИ БУ ТЕЛЕВИЗИОН ПРИЁМНИКНИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИДИР.

«РЕКОРД—340» тежамли, ҳажми ихчам, экрандаги тасвир сифати эса аъло даражададир.

Баҳоси —200 сўм.

27 АВГУСТ СОАТ 19.00 ДА

Э. Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида

«СОВЕТ КИНОСИ КУНИ»

ўтказилади.

ПРОГРАММАДА: тантанали мажлис, совет кинематографияси арбоблари, республика киноҳаваскорлар клуби аъзолари билан учрашувлар, янги бадиий фильм, хроникал-ҳужжатли лентлар, «Фитиль» ва «Наштар» сатирик киножурналлари, болалар мультипликацион фильмлари намойиш қилинади, эстрада ансамбллари ва бошқа бадиий коллективларнинг чиқишлари, байрам мушакбозлиги бўлади.

Кириш бепул.

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980-81 ўқув йилига

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг профилдаги сартарошлар, кенг профилдаги фотографлар, кенг профилдаги ошпазлар ва сотувчилар, якка буюртма тикувчилар, қандолатчилар, маиший хизмат кўрсатиш техникаси бўйича усталар.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Ўқиш муддати — 1—1,5—3 йил.

Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади: директор номига ариза. маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, соғлиғи ҳақида справка, турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 4 дона фотосурат (3х4 см.).

Билим юрти адреси; Тошкент шаҳри, 1/2-Қорақамиш массиви (42. 43. 43 «э»-автобуслар, 27-трамвайларнинг «Мактаб» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.20 — Ланфиер колонияси. Бадиий фильм. 11.45 — Фильм-концерт. 12.15 — Ҳужжатли фильмлар. 12.45 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Болалар учун бадиий фильм. 17.00 — Фильм-концерт. 17.30 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Ю. Бастрелов чалади. 18.45 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Олимпиада-80. (27 июль кундалиги). 19.50 — Лўли. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30— Время. 22.05 — Концерт. 22.40 Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Болалар учун концерт. 12.00 — Ақлли буюмлар. Бадиий фильм. 1-серия. 13.05 — Ринг. Бадиий фильм. 18.20 — Тенгдош. 18.50 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият дафтаридан. 20.05 — Фан уфқлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Комплекс механизация — пахтачиликда бош йўналиш. 22.20 — Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ёшлик. 20.55 — Новеллалар кутубхонаси. 21.30 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 22.00 — Бир актёр театри. 22.50 — Бадиий фильм.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА 1981 йил учун ИДОРАВИЙ ОБУНА ДАВОМ ЭТАДИ.

Обуна «Союзпечать» агентликларида 31 августгача расмийлаштирилади.

1 сентябрдан кейин тўлланган заявкалар қабул қилинмайди.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334803, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02151. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1670.